

8. MAI

«8. Mai» kommer ut i Kristiansund N. — Postadresse boks 41. — Kontor: Nedre Enggate 20 II. — Abonnementspris kr. 16,— pr. år, løssalgspri 40 øre. — Annonsepris kr. 0.32 pr. m/m. — Fåes i kioskene hver lørdag.

Egypt følger Persias eksempel: vil ha britene ut av landet

Bestyrtelse i London. Forfjamsete kommentarer i engelske aviser. Krever motforholdsregler.

Britiske styrker ved Suez i alarmberedskap

Mens flaskoen i oljekonflikten med Persia fortsetter å dominere den britiske valgkamp, kom meldingen fra Cairo om at Egypt akter å gjøre kort prosess for å få de siste briter ut av landet, som et sjokk. Som kjent har den egyptiske statsminister Nahas Pasha lagt fram lovforslag i det egyptiske underhus om at traktaten med Storbritannia, som omfatter overenskomsten om de britiske tropper ved Suez-kanalen, vil bli oppsagt og at kong Farouk vil bli utropt til konge av Egypt og Sudan.

Den britiske presse var i høyeste grad bestyrtet over den egyptiske regjeringens beslutning, og krevte resolutt oppreden. Alt forrige mandag ble de britiske tropper i Suez-området satt i alarmberedskap. Egypterne derimot feiret sin regjeringens beslutning med skolefri og demonstrasjoner.

Informerte kretser i London er ikke i tvil om at oppsigelsen av 20 års traktaten av 1936 er en følge av evalueringen av de persiske oljefeltene.

Nahas Pashas kunngjøring om at forhandlingene med Storbritannia må ansees som brutt, mener man må tilskrives det oppmuntrende inntrykk som evakuering etterlot seg.

I Washington ble nyheten betegnet som «nedslående» og som et stort og smertelig tap for Storbritannias prestisje.

I mellomtiden står Egypts stilling i Modt-Østens forsvar i brennpunktet. Den egyptiske ambassadør i Washington har imidlertid uttalt at

hans land ikke nar noe mot at det står fremmede tropper i Suez-området hvis det bare på forhånd er inngått en forsvarsavtale for Midt-Østen Egypts pris for å delta i en slik avtale er at landets nasjonale krav blir imøtekommet. Både kanalområdet og Sudan må innlemmes i Egypt. Det egyptiske lovforslag innebærer at det skal dannes et eget sudanesiske parlament, en egen sudanesiske regjering og at Sudan og Egypt — under egyptisk overledelse — skal ha hver sine administrasjoner bortsett fra utenrikspolitikk, forsvar og finanser.

Den britiske presses reaksjoner er forresten et studium for seg. Avisenes kommentarer til meldingen om Egypts beslutning vakte som sagt betyrlig oppmerksomhet og krav om åtgjerder, men dessuten skinner det gjennom en følelse av forurettethet, som har liten samklang med tidligere tiders britisk holdning. Et betegnende eksempel på erkjennelsen av at Imperiet er på marsj bakover. Den konservative «The Daily Mail» skriver således 9. ds. bl. a.: «Det er britisk formynderskap som har gjort dem (Persia og Egypt) til hva de er. Vi har sivilisert dem, utviklet dem og forsvart dem, når de var svake. Dette ønsker de imidlertid ikke å bli minnet om.

Det var en militærrevolt i 1882 som brakte oss til Egypt for å støtte landets leder, khediven.

Britiske styrker har forsvart landet mot tre invasjonser som det aldri har kunnet makte å slå tilbake alene. Endog i fredstid hadde landet store fordeler ved at den britiske regjering overtok landets forsvarsbyrder og opprettholdt en stor styrke der.

.... og i de siste fire årene har de britiske tropper i Egypt ikke hatt noen som helst forbindelse med befolkningssentrene, da en 80 miles bred ubeboet ørkenstripe skiller tropene fra Nil deltaet.

Den britiske regjering har brukt mange millioner pund for å forandre de ufruktbare breddene av Suez-kanalen til en fullt utstyrt militær base»

Som kjent har Egypt gjentatte ganger forlangt at Storbritannia skulle trekke sine tropper tilbake fra Suez. Storbritannia har baser for alle tre våpenarter der. Forsvarsavtalen av 1936 tillater britene å ha 10,000 mann, 400 flyvere og et ubestemt antall forsynings- og teknisk personell i kanalsonen. Egypt har ofte fremholdt at den britiske garnisonen langt overstiger tallene som er fastsatt i avtalen.

Hvem «beskyttet» oss mot sannheten?

spør «The Saturday Evening Post»

Under ovenstående overskrift skrev det amerikanske tidsskrift «The Saturday Evening Post» på lederplass i et av sine siste nr.: en høyst interessant beretning om mordet på Leon Trotsky i Mexico City er skrevet av general Landro A. Sanchez Salazar, tidligere sjef for det mexicanske Secret Service.

Bokens tittel er «Mordet i Mexico» og er forlagt av Secker & Warburg (London).

I et forord forklarer general Salazars medarbeider Julian Gorkin hvorfor boken utkommer først nå:

«Vi holdt på med forberedelsen da bruddet mellom Hitler og Stalin kom og da invasjonen av Russland tok til. Stalin ble således på tross av seg selv en alliert med de demokratiske regjeringer, og Russland en av de viktigste faktorer i kampen mot nazimilitarismen. Fra høyeste hold lot man meg imidlertid forstå, at en offentliggjørelse på det tidspunkt var ikke heldig. — Endog den illustrerende biografi som Trotsky hadde skrevet om Stalin, og som ble trykt på samme tid ble heller ikke sendt ut før et år etter at krigen var slutt.

Det er muligens «etterpåklokskap» — som sund fornuft vanligvis blir kalt i dag. — men det synes imidlertid slik for oss, at hadde vi blitt kjent med hvordan vår allierte egentlig var, så ville slutten på hvetbrødsdagerne blitt mindre av et sjokk.»

Vlassov-tilhengerne har på nytt organisert seg

Kan på kort varsel stille 20 kampkraftige divisjoner på Vest-Europas side

Vlassov utlevert i 1945. I dag har Vlassov-tilhengere over hele Europa amerikansk støtte og velsignelse

Privat til «8. Mai» fra München.

I et sted i Bayern ligger en større murvilla omgitt av en park. Det er hovedkvarter for 20 kampkraftige divisjoner som i løpet av utrolig kort tid vil stille seg på den vestlige verdens side hvis Vest-Europa skulle bli overfalt fra øst.

I dette hovedkvarter tales ikke tysk, men russisk og på veggen i en av salene henger et stort bilde av general Vlassov, som en gang håpet å kunne beseire kommunismen i Russland ved hjelp av den tyske arme. — Vlassov ble utlevert av de vestallierte etter kapitulasjonen, fordi de dengang ikke forsto at han og hans tilhengere var mektige venner i kampen mot den røde fare. Vlassov endte sitt liv i NKVD's kjellere. Mange Vlassov-tilhengere som ikke ønsket å la seg utlevere, berøvet seg selv livet i 1945. Etter de første vanskelige år organiserte Vlassov-tilhengere seg på ny. Til sin leder valgte de en tidligere keiserlig russisk generalloytnant av tysk herkomst, Peter von Glasenapp, som under den første verdenskrig 1914—18 kjempet på russisk side som sjef for Svartehavskosakkene. Høye offiserer fra Vlassov-armeen er hans nærmeste medarbeidere og deres organisasjon omfatter russiske antikommunister over hele Europa. Det blå-hvite Andreas-flagget er deres samlingsmerke og de kan når som helst stampe fram av jorden tyve kampkraftige divisjoner. Fra

dette hovedkvarter går hemmelige forbindelseslinjer til motstandsbevegelsene i den sørlige del av Polen, den østlige del av Tsjekkoslovakia og store deler av Ukraina, hvor antikomminister kjemper i skoger og avsides liggende strøk mot GPU's avdelinger. Sovjetregimet har ikke hatt ringeste hell i sin kamp mot undergrunnsbevegelsen.

..I dag er de vestallierte fullt klar over de russiske antikommunisters betydning. De har levert tilbake til russerne alle de aktiva som ble beslaglagt hos dem ved Tysklands sammenbrudd og de får også støtte fra «Ford's Foundation» i USA. Organisasjonen utgir en dagsavis ved navn «Sevodnja» («IDAG»).

I Washington har en talsmann for det amerikanske utenriksdepartement antydnet for flere måneder siden at en av grunnene til at Moskva i dag frykter krig i vest er de sterke motstandsbevegelser i Polen, Tsjekkoslovakia og Ukraina.

«Truman i moralsk forstand en ignorant»

skriver Westbrook Pegler i amerikanske aviser

Voldsomme angrep på presidenten

Som kjent har president Truman bedt senatet om å vedta en lov, som skal kunne kontrollere inntekter og inntektskilder for alle ledende embetsmenn i USA.

Den kjente spaltist Westbrook Pegler (som skriver for «King Features Syndicate») har rettet et voldsomt angrep på Truman i den forbindelse. Han skriver således, at dette lovforslag er en hån mot all ære og anstendighet hos ledende embetsmenn og offiserer, og sier at svaret på dette burde blitt en masseoppsigelse av stillinger. Alle embetsmenn blir her plassert i samme bås. Pegler skriver bl. a.:

«Truman har her vist at æresbegrepet er fullstendig fremmed for ham. Dette kan en imidlertid forstå når en kjenner bakgrunnen for hans politiske opprinnelse og hans flerårige intime forbindelse med en av de motbydeligste og uhederligste personer i vår politiske historie».

Pegler kommer også inn på de store bestikkelsessaffærer som fant sted under president Roosevelts regjeringstid. Her nevner han også den «offentlige hemmelighet» at fru Eleanor Roosevelt Den Store, engang fra et firma som ønsket fruens gunst, «mottok»

forsvart de mange skitne hendelser som har funnet sted i hans nærhet med at de ikke er kriminelle».

Ingen militærhjelp fra USA til Spania

Nå bare spørsmål om ervervelse og utrustning av enkelte baser i landet

Storbritannia og Frankrikes politiske krumspring lyktes

«Christian Science Monitor» opplyser på basis av informasjoner fra Washington og Madrid, at det nå ikke lenger er tale om amerikansk våpenhjelp til gjenreisning og nyutrustning av Spanias hær. USA's planer om militært samarbeid med Spania ventes å ville innskrenke seg til ervervelse av base: som skal stå til disposisjon for vestmaktene.

Den amerikanske regjeringens militære og økonomiske misjon, som allerede befinner seg i Madrid, skal deretter begrense arbeidet til utarbeidelse av teoretiske planer om, hva Spa-

nias økonomiske og militære behov vil være, dersom en senere endring i den politiske situasjon skulle dra Spania inn i et nærmere forsvars-samarbeide med Vestmaktene.

Indonesia nekter kanadier ansatt i FN innreisefatelse for å ha fornærmet dr. Schacht

Ved en privat mottakelse i Djakarta i Indonesia nekter forrige fredag den kanadiske generaldirektør fra FN's tekniske assistanse-administrasjon, dr. Hugh Keenleyside, å rekke Tysklands finansm. dr. Hjalmar Schacht hånden. Keenleyside skal videre ha beskyldt Schacht for å være en «prinsipplos kappevender, en plett på menneskeheten og en erkeskurk».

Dr. Schacht har vendt seg

hans flerårige intime forbindelse med en av de motbydeligste og uheldigste personer i vår politiske historie — den norske Okkupasjonshistorie.

Pegler kommer også inn på de store bestikkelsessaffærer som fant sted under president Roosevelts regjeringstid. Her nevner han også den «offentlige hemmelighet» at fru Eleanor Roosevelt Den Store, engang fra et firma som ønsket fruens gunst, «mottok» en mink kåpe i de amerikanske kvinners navn.

I denne forbindelse nevner Pegler endel eksempler på de kjempemessige bestikkelsessaffærer som fant sted innen de høyere politiske kretser i U. S. A. under Roosevelts tid, og han slutter sin artikkel med følgende:

«En må kunne stole på sansen for ære og velstandighet, men dessverre — disse gode sjelgeskaper begynte å forsvinne straks etter at Roosevelt kom på scenen. Og Truman hadde ingen moralske kvalifikasjoner til å renske opp da han kom opp på maktens tinde. — Han er i moralsk forstand en ignorant, for ellers kunne han ikke ha

Planen om størrelsesbegrensning av eventuelle tyske enheter i Europahæren oppgitt

Planen om å begrense den tyske deltakelse i den europeiske arme til spesielle frontforband er nå oppgitt, og om Vest-Tyskland skal bidra til det vesteuropeiske forsvaret blir det i form av komplette divisjoner, framholder en representant for det belgiske forsvarsdepartement.

Man er nå stort sett blitt enige om dette, og det tyske bidraget kommer til å bli på «divisjonsnivå» med en styrke av 15,000 mann pr. divisjon, heter det.

Fredspinnsvinemblemet til Eisenhower

I Danmark er det noe som kalles seg «Sammenslutningen til opplysning om atlantpakt og demokrati». Dette skal være en sammenlutning som «er ganske upolitisk og som simpelthen arbeider for utenrikspolitisk orientering og for forståelse av og interesse for demokratiets utvikling».

Denne sammenslutning lanserte i august et såkalt fredspinnsvin- emblemet til å ha i knapphullet, idet den mener at dette dyret passer bedre i knapphullet enn den stakars kompromitterte fredsdue. — Årsaken til at pinnsvinet er blitt valgt til sammenslutningens emblemet, er general Eisenhowers uttalelser i vår om det danske forsvar og «pinnsvin-stillinger». Man syntes at pinnsvinet er et riktig symbol, fordi dyret passer sitt — rolig og sindig, generer ingen, men blir det overfalt, reiser det sine spisse pigger til forsvar og angriperen stikker snuten.

Eisenhower syntes godt om denne ideen da han hørte om den for en tid siden, og da han ifølge sin stilling er en «tolvtedel danske», fikk han ved en liten uoffisiell høy-

forsvart de mange skitne hendelser som har funnet sted i hans nærhet med at de ikke er kriminelle».

Penibel valgseir

Stort flertall for Vichy-medlem tross han er fratatt retten til å inneha offentlig stilling.

Frankrikes utenriksminister i Münchenperioden, Georges Bonnet, seiret stort ved departementsvalget i Dordogne — tross det ved lov er ham forbudt å bekle et offentlig embete. Bonnet er blitt forbudt adgangen til offentlige stillinger, fordi han var medlem av Vichy-regjeringen under den tyske okkupasjon. Han oppstilles allikevel ved valget og fikk ikke mindre enn 1376 stemmer av ialt 1986. Hans eneste motstander, kommunisten Charles Serre, fikk resten. Det er tvilsomt om Bonnets valg godkjennes av myndighetene.

EVA PERON,

som lider av anemi, skal ifølge en bulletin ha fått en fjerde blodtransfusjon. Ifølge bulletinen undergår hennes tilstand en langsom forbedring.

Danmark protesterer mot de alliertes visumordning i Vest-Tyskland

Milliontap for dansk turisme

På dansk Turistforenings foranledning har Danmark rettet beklager til den amerikanske regjering over den såkalte «Permit-ordning», som krever særlig visum for å reise gjennom Vest-Tyskland. Ordningen, som nå administreres av tyskerne, volder ikke alene stort besvær for danske turister, men den hemmer også besøket av utlendinger. Gjennom de siste år har dansk turisme mistet millionbeløp som følge av de særlige Tysklands-bestemmelser.

Talrike amerikanske turister har under deres ferieopphold i Frankrike, Holand, Schweiz og andre land kunnet tenke seg å benytte leiligheten til et besøk i Danmark. Men de har oppgitt tanken på grunn av besværet med å oppnå tillatelse til gjennomreise i Tyskland. Ved

ET NYTT ORD.

Selv den internasjonale politikk kan skape nye ord. Her har vi et av dem. Det er Infrastruktur og det forekommer i det kommunikasjon som ble sendt ut etter møtet i A-paktrådet og må vel sies å representere flere milliarder dollars. Det heter i Kommunikatet at «Rådet er kommet fram til enighet om finansiering av infrastrukturprogrammet for flyplasser, kommunikasjoner og særlige tiltak til støtte for de vepnede styrker. Dette program vil fortsette uten forsinkelser». — I virkeligheten dekker ordet alle de tiltak av rustningsmessig art som må treffes i Europa og som må betales med dollars.

tidelighet i SHAPE-hovedkvarteret overrakt emblemet — og det endog i gull.

ger forlangt at Storbritannia skulle trekke sine tropper tilbake fra Suez. Storbritannia har baser for alle tre våpenarter der. Forsvarsavtalen av 1936 tillater britene å ha 10,000 mann, 400 flyvere og et ubestemt antall forsynings- og teknisk personell i kanalsonen. Egypt har ofte fremholdt at den britiske garnisonen langt overstiger tallene som er fastsatt i avtalen.

Resultatet av senatsvalget i Bremen et hårdt slag for dr. Adenauer

«Nynazistenes» framgang betraktes som «et stormsignal»

Bremen, som er en av de elleve selvstendige vest-tyske delstater, ble det forrige søndag holdt valg på representanter til den lokale Riksdag. Nærmere 350,000 velgere avga sin stemme, og forbundskansler og regjeringssjef Konrad Adenauer led et alvorligste politiske nederlag han har vært ute for i mange år.

Av de 100 senatorer som skulle velges, fikk sosialdemokratene 43, en tilbakegang på 4 mandater, Adenauers parti, de kristelige demokrater, som hittil var Bremens neststørste parti, gled ned på fjerdeplassen. Partiet tapte 15 mandater og fikk nå bare 9. General Remers «nynazister» det såkalte Sosialistiske Riksparti kom nesten opp på høyde med de kristelige demokrater. Det Sosialistiske Riksparti deltok i valg i Bremen for første gang og fikk 25,000 st. og vil bli representert i det nye senat med 8 mann. Remer forfulgte dermed sin suksess fra Nedre Sach-

«Christian Science Monitor» opplyser på basis av informasjoner fra Washington og Madrid, at det nå ikke lenger er tale om amerikansk våpenhjelp til gjenreisning og nyutrustning av Spanias hær. USA's planer om militært samarbeid med Spania ventes å ville innskrenke seg til ervervelse av base: som skal stå til disposisjon for vestmaktene.

Den amerikanske regjeringens militære og økonomiske misjon, som allerede befinner seg i Madrid, skal deretter begrense arbeidet til utarbeidelse av teoretiske planer om, hva Spa-

niens økonomiske og militære behov vil være, dersom en senere endring i den politiske situasjon skulle dra Spania inn i et nærmere forsvars-samarbeid med Vestmaktene.

Endringen av de amerikanske planer er kommet etter tremakts-konferansen i Washington i begynnelsen av september.

Såvel Storbritannias Morrison som Frankriks Schuman gjorde deres regjeringers tilslutning til Grekenland og Tyrkias optakelse i Atlantpaktens avhengig av et løfte fra USA om ikke å innlate seg på en omfattende våpenhjelp til Spania. Og de fikk løftet.

Den spanske regjering har lagt et sterkt press på Washington for å oppnå en storstilet våpenhjelp som betaling for retten til baser. Atskillige amerikanske militærledere har vært tilhengere av å imøtekomme dette krav. Men den amerikanske regjering har nå funnet de europeiske alliertes politiske argumenter veltigere enn militærets ønsker.

karta i Indonesia nektet forrige fredag den kanadiske generaldirektør fra FN's tekniske assistanse-administrasjon, dr. Hugh Keenleyside, å rekke Tysklands finansm. dr. Hjalmar Schacht hånden. Keenleyside skal videre ha beskyldt Schacht for å være en «prinsipplos kappevender, en plett på menneskeheten og en erkeskurk».

Dr. Schacht har vendt seg sterkt mot disse beskyldninger, og sier at beskyldningene viser Keenleysides uvitenhet og hans karakter. Schacht beklager at han ikke har dollar nok til å sakse kanadiere. «Jeg kan bare offentlig kalle ham en bakvasker. Jeg håper at han vil reise anklage mot meg i Tyskland», sier han.

Indonesias finansminister erklarte senere at dr. Keenleyside ikke vil få innreisestilletelse til Indonesia, etter at han har fornermet en mann som er den indonesiske regjering's offisielle gjest Schacht er som kjent invitert til Indonesia for å studere Indonesias finanser, som er noe i ulage.

ARGENTINA

ventes om kort tid å ville opprette en argentinsk ambassade i Vest-Tyskland.

Nye opplysninger om spionsaken i Bonn

Sosialdemokratens leder, dr. Schumacher, fikk en del av de stjalne dokumenter

Vi brakte i forrige nr. en melding om at det gjennom lengere tid var blitt fjernet hemmelige dokumenter fra den vesttyske forbundskansler Adenauers kanselli. Spionasjen ble oppdaget for kort tid siden og tre menn ble arrestert. Det politisk velorienterte ukeblad Der Spiegel bringer i sitt siste nr. en rekke opplysninger om saken med de hemmelige dokumenter som ble stjålet fra forbundskanslerens kontor.

Etter hva bladet har brakt på det rene stjal kontoristen Johannes Kaiser et dusin dokumenter hver uke i løpet av 15 måneder. Han hadde 535 kr. i månedslønn og fikk 170 kroner måneden for de stjalne papirer. Naboene undret seg over at han så ofte ble hentet i en stor luksusbil og at han brukte mer enn han tjente.

Anguzius som han solgte dokumentene til, fikk 1360 kroner pr. måned for videresalg av halvparten til den franske etterretningstjeneste. En annen mann brakte resten av dokumentene til det sosialdemokratiske partis leder, dr. Kurt Schumacher. Det har

ikke vært snakk om betaling for disse dokumentene. Dr. Schumacher fikk dem bare direkte i to tilfelle, ellers gikk de til hans kontor.

Der Spiegel skriver at det står i de alliertes makt å stanse saken på det nåværende trinn, ifølge en lov som sier at tyske straffebestemmelser ikke kan brukes i tilfelle hvor det er gitt opplysninger til de allierte.

Fem amerikanske diplomater i Korea avskjediget

De norske aviser har forskånet sine lesere for nedenstående offisielle telegram fra Washington, her gjengitt etter dansk Politiken for 6. okt.:

Utenriksministeriet meddeleer, at fem amerikanske diplomater i Korea er blitt avskjediget, de fire på grunn av homoseksualitet, den femte på grunn av svartebørshandel.

Krupp-konsernet reorganiseres

Privat til «8. Mai» fra Düsseldorf.

Krupp-konsernet, hvis endelig ble proklamert etter Tysklands kapitulasjon, blir i disse dager reorganisert. Det skal opprettes et nytt holding-selskap, som overtar fire jern- og stålindustribedrifter, nemlig Hüttenwerk Rheinhausen A. G., Krupp Stahlbau, Westfälische Drahtindustrie Hamm og Capito und Klein A. G. samt Krupps kullgruber i Essen og Roosenray kullgruber.

Senere skal holding-selskapet overta ytterligere stålbedrifter, malmgruber og kalkgruber.

«Sentralamerikansk Union» på trappene?

Utenriksministrene i fem sentralamerikanske stater har kunngjort at de er «fullstendig overens» om et forslag om å danne en sentralamerikansk union. Ministrene har også utnevnt komiteer som skal studere ulike detaljerte forslag til unionens organisasjon. Forslaget er fremsatt av Nicaragua, Guatemala og El Salvador og går ut på frihandel mellom medlemstatene, felles valuta og felles importtoll-satser.

Også Irak ønsker revisjon av sin avtale med England

Pakten utløper først i 1955. Glede i Egypt. Nytt prestisjetap for storbritannia

I et offisielt kommunike blir det meddelt at Iraks premierminister Nuri es Said ved sitt besøk i London nylig, henvendte seg til den britiske regjering og understreket nødvendigheten av at forbindelsen mellom Storbritannia og Irak blir forandret i henhold til de grunnsetninger som ble skissert i den irakske trontale og i premierministerens uttalelser om be-

hovet for en revisjon. Den britisk-irakske overenskomst ble undertegnet i 1930 og skulle gjelde i 25 år fremover. — Traktaten ga Storbritannia rett til å anlegge to flybaser i Irak og å holde tropper i deres nærhet. Videre forpliktet Irak seg til å samarbeide seg med Storbritannia i forsvars spørsmål.

Redaktør
Arvid B. Arntzen

Forretningsfører
Per Kvendbø

Utgitt av Interessentskapet 8. Mai

Røsten fra Bragernes torv

Mens de gamle politiske partier nå ved måneds-skiftet drev sin valgkamp som verst og etterhvert, den gjengse oppskrift tro, gjaldet sine valgrop helt oppe i diskanten, stod det fram på Bragernes torg i Drammen en mann og talte Roma midt imot. Det var en høyt ansett mann, doktor Johannes Thrane. Han fremholdt at han ikke hørte hjemme i noe parti, men at han ville refse de politiske partier for den uansvarlige politikk som de drev. Når jeg leser høyreavisene, blir jeg arbeidertpartimann, og når jeg leser arbeiderpartipressen, blir jeg høyremann, sa han. Ingen søker å finne en god middelvei, og den vil jeg være talsmann for, la han til. Og da han ble spurt om han ville danne sitt eget parti, svarte han benektende.

Det er et tidenes tegn. Her er det ikke lenger tale om det negative, at en svale gjør ingen sommer, men om en fritalende mann, som gir uttrykk for hva flere og flere mener i sin opgithet over partipolitikken. Det er blitt noe forbenet over denne politikken, over alle disse knappe flertall, som forvalter «folkestyret», over programrytteriet og partidogmene, som under full musikk føres fram under valgkampen, og over den omstendighetenes mangel på handlekraft, når noe er på ferde. Vi så det før den forsmedelige okkupasjonen, hvis egentlige årsak så omsorgsfullt skal forties; vi så det etter okkupasjonen, da det sentimentale fellesprogram sløvet alle de såkalte borgerlige partiers sanser, og vi ser det idag under de kvelende statsrestriksjoner som gjør oss alle til mikrofaktorer i det store altoppslukende statsmaskineri.

Velgerne — stakkars kre — kan jages opp til en prosentvis god valgdeltakelse for så å vende tilbake til hønsegårdens vaggel, på samme måte som de i 1945 lot seg piske opp til en hissende jakt i den grelleste nasjonalismes tegn.

Se hopen om sin gullkalv danser, de fordrer kun en dukke og et alter og formler når de jubler eller kneler. Og se, nå priser man den verste sinke og ærestyven og den vamble skryter som fester frihets navn på avinds skjold.

Det var J. S. Welhaven, som skrev dette i sin «Norges demring» (1834) og det gjelder fremdeles uavkortet og uomskrevet. Det er en indignert protest mot de politiske allemannsfraser, disse som — for å tale med José Ortega Y Gasset — er sporvognene i det intellektuelle samkvem. Og den samme mann sier: «I betraktning av at Europa etter sigende står for fall og av den grunn har opphørt å herske, begynner alle nasjoner, store som små, å hoppe, sprelle, stå på hode, bryste seg, strekke seg og late som om de var voksne mennesker og sine egne herrer». — Er det ikke som å se en hel regjering i det hellige alminnelige demokrati av i dag?

Ingen søker å finne en god middelvei, sa doktoren i Drammen. Nei, det er saken. Men skal man finne den, da gjelder det å slå leir i fremtiden og trekke de andre etter seg. Det gjelder ikke bare oss i det forunderlige Marshallunderstøttede stats sosialismens Norge, det gjelder også våre frender i øst og vest. Spørsmålet er å vise evne til å fri seg fra sin fortids levninger, for det har hendt før i historien at en stor kultur gikk under, fordi den ikke kunne gi slipp på sin overlevede statside.

Men intet av dette får vi gratis. Det må, som vi tidligere så mange ganger har sagt, skapes en ny tro, et nytt livssyn, et nytt mot. Og nå etter de opprivende kommunevalg, som har etterlatt de fleste en flau smak i munnen, er tiden inne til å gå løs på det nye. Kall det som doktoren en god middelvei, eller kall det en samling om individets rettshevdelse og frihet. Navnet spiller ingen rolle, bare grunnideen er der og noen vil ta den opp i handling. Renan

Nå skal «naturen selv» ha skylden for vandalismen på Ekeberg

Under overskriften «Kirkegården på Ekeberg utsletter seg selv» bringer Morgenposten fotografi og reportasje fra den tyske krigskirke-

Snipp, snapp, snute — så var grunnlovs-eventyret ute

Etter oppfordring gjengir vi professor Kristen Andersens artikkel i Dagbladet 11. 6. 51 under ovenstående tittel:

I august i fjor ble det lagt fram forslag til en beredskapslov. Forslaget fremkalte som kjent en inngående, og i den forstand lidenskapelig diskusjon, og det viste seg at to prinsipielle syn sto mot hverandre. På den ene side det syn som er båret av forestillingen om at militæreffektiviserert realisme medfører et bærende grunnlovsparagrafer med juridisk kvasiskarpsindighet bortfortolkes, og må bortfortolkes hvis Norge skal få i pose og sekk på den for Norge selv følgende høyverdige måte. Vi skal stå på grunnloven, og vi skal trække på den — i bevisstheten om at når vi trækker på den, skyldes det utelukkende at vi elsker den.

Noe senere opplevde vi en komiteinnstilling. Det gjalt en generaladvokat og denne generaladvokats måte å praktisere de menneskelige innslag i vår prosessrett på. Ifølge komiteinnstillingen var viktige dokumenter i taltaltes favør unngått generaladvokatens oppmerksomhet. Desuten fant generaladvokaten at det var hysterisk at vedkommende «tiltalte» på grunn av svekket helbred ba om å få kalesjen slått opp i den bil som førte ham til den norske påtalemyndighets fortsatte humane og eiendommeligverdige behandling av ham. Den foreløpige reaksjon på denne hendelse er forskjellige meddelelser om at justisministeren etter å ha lest den foreliggende komites innstilling, overveide om det burde treffes rettslige foranstaltninger mot de to forsvarsadvokater som hadde dristet og nedverdiget seg til å trekke generaladvokatens trofasthet overfor anstendig norsk påtalemyndighet-virksomhet i tvil.

Som «snuten» på «snippen» og «snappen» opplever vi så at Høyesterett nekter en person som er tiltalt for spionasje, å få den forsvarer han ønsker, med den begrunnelse at man har mistanke om at forsvareren er kommunist, eller i allefall, om ikke på annen måte så gjennom ekteskap, har kommunistiske sympatier.

Enhver kommentar av denne utvikling burde være overflødig. I hvert fall ville jeg, i kraft av den juridiske utdannelse jeg er vokst opp med, oppfatte det som en bryksom og pinlig overflødighet å innlate meg på en slik kommentar. Jeg innskrenker meg til å hitsette dette vers av Kumbel (Piet Hein) i «Kumbels lyre» s. 63 «Kultur — — det er ikke en fin menuet

i en fortids-frednings-forening, — men det at man slås for sin motstanders rett, til at slits for den motsatte mening».

gård. Som billedunderskrift skriver bladet: «Ugras, nypetorn og brennesler har forlenget skjult korsene på den tyske kirkegården på Ekeberg. Blir det ikke satt forgang i flyttingen, er det fare for at kirkegården utsetter seg selv. Mannen på bildet måtte bøye ugraset til side for at fotografen kunne ta et bilde av gravene».

Det virker litt forbausende at bladets medarbeider og fotograf overhodet ikke synes å ha oppdaget de nåletrær som er plantet i hundrevis og atter hundrevis på selve gravene og ved korsene i den bestemte hensikt å skjule gravene, heller ikke la ter de til å ha stusset ved at korsene er banket så langt som mulig ned i jorden og at ugrasmengden skyldes mangel på vedlikehold, d.v.s. man har med vilje latt det vokse.

Nå skal altså «naturen selv» ha skylden for vandalismen! A nei, det er nok høyst håndfaste representanter ikke for «naturen», men myndighetene som har plantet ut alle disse trær og busker, har banket ned korsene og latt det hele forfalde. Og hen sikten kan utelukkende ha vært at man har villet ødelegge og «utslette» kirkegården, i en slags umettelig hevntørst. Det er bare et nytt eksempel på dette oppskrytete «kulturfolks» utrolige mindreverdighetskomplekser. Utledninger som får se kirkegården, er da også rystet over den mangel på respekt overfor døden og den hjertets råhet denne systematiske vandalisme røper.

Det er forståelig at man nu vil kaste skylden for skandalen over på «naturen selv». Men de virkelig ansvarlige får nok fortsatt finne seg i å ha ansvaret. **Vandr.**

Supplerende bemerkninger til Åsgårds-Rey

Torsdag 13. ds. kom en meget god italiensk film opp på Eldorado i Oslo som rent menneskelig forsvarte det passive politiske medlem i fascistpartiet, i norsk oversettelse kalt «I skyggen av en støvel». Samme dag kom også en hetsfilm i vanlig stil, det gjaldt å fange en s.k. ital. krigsforbryter.

Dagen derpå kom Aftenpostens kritik, som gikk ut på å forherlige krigsforbryterfilmen som «en italiensk kvalitetsfilm». Signaturen B. C., klarte det. Den annen avferdiget «REY» på sin beryktede måte: oss her i Norden interesserer ikke krigens råtene og rene mennesker. Ja det e. best å skrive såpass tvetydig at leserne gjør de forønskede feilaktige slutninger.

«En krigsforbryter er rømt! Lykkes det få fange ham?» Ja slik lyder reklamen til filmen om flukten til France. Noe så latterlig, akkurat som om en forfulgt fascist hadde hatt noen sjangse til å unnsnippe der hvor forfølgelsen stod fullt på høyde med det som de italienske kommunister presterte etter befrielsen. Om det var 40 eller 60,000 partimedlemmer de skjøt erindrer jeg ikke, men jeg kan forsikre at hatet mot kommunistene i Italia

Vår tilslutning til A-pakten et skjebnesvangert valg.

Vi må holde oss utenfor oppgjøret med stormaktene

Av sokneprest Eystein Poulsen.

Det er kanskje ikke alminnelig kjent hva dr. Johan Scharffenberg uttalte for en tid siden i et foredrag i Sandefjord Handelsstands Forening. Gjengitt etter bladet «Mot Strømmen».

Han sa bl. a., at han ikke har noen tro på at en stormakt vil slåss for de små stater. Derfor bør småstatene ikke slutte noe forsvarsforbund med noen stormakt, men holde seg utenfor enhver krig og forsøke å overleve den på best mulig måte. Vår tilslutning til A-pakten har gjort det 50 prosent sannsynlig at vi i en ny stor-krigs første fase vil bli okkupert av russerne og være blant dem som sist blir befridd, hvis vi i det hele tatt blir frigjort.

«Jeg nærer den dypeste mistro til all stormaktspolitikk», sa dr. Scharffenberg. De små statenes eneste redning består i at de holder sammen og søker å holde seg utenfor oppgjøret mellom stormaktene. Jeg nærer ingen illusjoner hverken om Sovjet — Samveldet eller USA. Den førstnevnte er ledet av maktbrynde, og den andre tenker på sine økonomiske interesser.

Hvis USA ville kjempe for demokratiet, så kunne det aldri søke kontakt med folk som Peron, Franco, Chiang Kai Shek, Syngman Ree og Tito.

Norge må unngå å flakse som en spurv i kamp med ørner».

Dr. Scharffenbergs ord fortjener å bli hørt. Han har et klarsyn som få og har alltid vært en modig forkjemper for sannhet og rett.

Det er i høy grad å beklage, ja sørge over, at regjering og storting har truffet det skjebnesvangre valg å slutte at vårt land skulle gå inn i A-pakten og derved forlate nøytralitetslinjen som landet alltid ellers har fulgt. I tilfelle landet hadde holdt seg utenfor denne pakt og ikke slutet forbund med de vestlige stormakter, kunne vi hatt håp om at landet ville bli spart for å komme med i den neste storkrig når den før eller senere bryter løs. Som det nå er, har vi intet håp. Vi vet at vi kommer med. Det har vært enkelte klart seende, religiøst innstilte mennesker som har gjort oppmerksom på at Jødeland i profettiden hadde en liknende stilling som Norge. Landet var klemt mellom

UTBYTTEBEGRENSNINGEN,

som er en av regjeringens kjepphester — og som bare kan lempes på, hvis det blir noe av de store utenlandske investeringer i Nord-Norge — er egentlig arv fra okkupasjonen og er innført av tyskerne, som på så mange måter grep inn i norsk næringsliv. Skulle ikke det få selveste hr. Tagaard til å betenke seg litt?

lom de to stormakter, Egypt og Assyria. Folket mente at det måtte prøve å sikre sin eksistens som et fritt folk ved å slutte en forsvarspakt med den ene eller den annen av de nevnte stormakter. Ut fra det klare syn som deres gudstro ga dem kjempet profetene mot folkets oppfatning av den vei som de mente skulle følges. Det å inngå en allianse med en av stormaktene ville føre til landets undergang, sa profetene. Jesaja gjenga Rabsakes ord som nettopp også var hans egen tro:

«Se, du setter din lit til denne knekte rørkjepp, Egypt, som når en støtter seg på den går inn i hans hånd og gjennomborer den.»

Slik talte også de andre profeter, Jeremias og Ezekiel. Men forgjeves. Folket ville ikke høre på dem. — Det gikk som profetene sa. Folket ble undertrykket og mistet sin frihet for lange tider.

Det er til å sørge over at ikke kirken har sagt et advarende og myndig ord da når landets styremakter fattet den skjebnesvangre beslutning å søke allianse med stormaktene. Kirken burde ha sagt at folket ikke måtte sette sin lit til noen jordisk makt, men alene til den levende Gud som er mektig til å beskytte landet.

Eystein Poulsen,
fhv. sokneprest.

Forhastet helteglorie!

I artikkelen om Aftenposten og erstatningsdirektoratet i nr. 37 hadde nok prentesvarten vært ute. «Full av onnsinnet, patriotisk omtanke» sto det, — som leserne sikkert vil ha forstått, var om tanken av særdeles øm sinnet natur.

Fra annet hold blir vi gjort oppmerksom på at disponent Nagell Erichsens — eller Kennel Erichsen som han også spøkefullt kalles i hovedstadens finere hundekretser etter at han ble president i Kennelforbundet — reise til Stockholm neppe har vært av særlig livsfarlig art, iallfall ikke på vestsiden av kjølen. De fryktelige «nazi-redaktorene» hadde nemlig — hjelpsomme som de var — på hans anmodning skaffet ham pass og reisetilattelse og gått god for ham, så han trygt og sikkert kunne rulle fram og tilbake over grensen på komfortable NSB-hjul istedetfor å måtte benytte den mere strabasjose alfarvegen gjennom skogen som vanlige patrioter uten tyskernes bevilgning har henvist til.

Helteglorien må nok derfor — desverre! — puttes tilbake i skuffen i gjen.

Men intet av dette får vi gratis. Det må, som vi tidligere sa, mange ganger har sagt, skapes en ny torg, et nytt livssyn, et nytt mot. Og nå etter de opprivende kommunvalg, som har etterlatt de fleste en litt smak i munnen, er det innen til å gå løs på det nye. Kall det som doktoren en god middelvei, eller kall det en samling om individets rettshevdelse og frihet. Navnet spiller ingen rolle, bare grunnideen er der og noen vil ta den opp i handling. Renan sa engang: «Felles seirer i fortiden, felles vilje i nåtiden, erindringer om store bedrifter, trangen til å utføre flere, dette er de vesentlig betingelser for et folks eksistens. Fra fortiden en arv av ære og skam, for fremtiden et felles arbeidsprogram... En nasjons tilværelse er en daglig folkeavstemning». Er ikke dette noe av et program for morgendagen? Og kan røsten fra Bragernes torg gi gjenlyd, så kan vi jo møtes på et større torg for å legge grunnen til det nye som trenger på og som må få en utløsning.

«Kristne» ord i et kristelig blad

Hjelpeprest Kr. J. Ørjavik, Drangedal, viser sitt rette jeg

Det har vært konfirmasjon mange steder i landet i disse dager, bl. a. også i Drangedal. I den anledning har hjelpeprest i Drangedal, Kr. J. Ørjavik, i «Drangedal og Tørvik Menighetsblad» skrevet en hilsen til konfirmantene som det seg hør og bør ved en slik anledning. Det kan dog herske en del tvil om herr Ørjavik er den rette mann til det. Iallfall virker hans ord svært hyklerisk på den oppmerksomme leser, sett på bakgrunn av følgende uttrykk på hans kristne sinnelag:

«...Vennskapen med Jesus er den beste, fordi han alltid vinn over det vonde. Han var venn med - toll menn og syndarar, landssvikarar og gatetøser. Men han vart aldri smitta av dei....»

Emigranten fra Norge

En yngre mann, håndverker, fra en Opplandsbygd, var blitt så lei all ufriheten og tvingstyret her hjemme at han simpelthen solgte det han eide, tok familien med og emigrerte til Amerika. Da han skulle passere emigrantkontrollen på Ellis Island ble han forelagt noen spørsmål nærmest av formell art, bl. a. om han hadde vært straffet.

— Jada, svarte mannen som var en ærlig sjel, — jeg har vært straffet med 3 ukers fengsel.

Emigrantinspektøren så forbløffet opp og spurte hva han var blitt straffet for.

— Jeg fikk fengsel fordi jeg bygget meg et hus, sa mannen, akkurat som det var.

Da vinket inspektøren på en av sine assistenter og sa:

— Denne mannen får vente til sist, vi får forhøre ham nærmere, når de andre har passert. Han kan visst ikke være ganske riktig, han sier han har fått straff fordi han bygget seg et hus!

Det er høyrepressen, som lanserte denne historie foran valget. Hva den kunne ha tatt med er at tidligere NS-folk, som kjempet mot kommunismen lenge før USA fikk øynene opp, blir nektet innpass i frihetslandet — riktignok med god hjelp fra vårt eget lands representanter. Det skyldes neppe kjærlighet til NS-folkene, men er i sitt resultat en håndsraking til kommunistenes hevn over de virkelige motstandere av diktaturet.

Utrykket «landssvikarar» er av forholdsvis ny dato, og man må ha rett til å anta at det er en spesiell gruppe mennesker i dette land han tenker på i denne forbindelse.

Vi ber herr hjelpeprest Ørjavik gå i seg selv og anbefaler ham å lese nedenstående som står å lese i samme nr. av nevnte menighetsblad som herr Ørjaviks hilsen til årets konfirmanter:

«Tru om du ikkje har altfor stor tru på deg sjølv og altfor lite tru på Gud. Du blir aldri så bra kar at du sluttar å skuffe Gud. Den tanken kan du slå frå deg. Men du skal få kome til Jesus som er som har skuffa, som skuffar og som kjem til å skuffe Gud. Du har vel ikkje gløymt at Han er den som tek imot syndarar og frelser dei. Ver ikkje så redd for å skuffe Gud med syndene dine. Han kjenner deg. Han reknar med at du kjem til å skuffe. Han vil gjerne ta imot deg på dei vilkår. — Har du tenkt på at du skuffar Gud mest når du ikkje vågar å koma til Han med syndene dine og din velke karakter.»

Skal vi undre oss over at herr Ørjavik tilslutt i sin hilsen til konfirmanter sier «Hugs og at du har ein ven i meg».

Francofil

Den tidligere amerikanske ambassadør i Spania, Carlton Hayes, foreslår at Spania opptas i Atlantpaktens. Han har skrevet en bok og i denne hevder han at Spanias medlemsskap i NATO er «av vital betydning for Vestens forsvar». Han mener at landet er kvalifisert til opptagelse i paktens på grunn av sin geografiske beliggenhet og som følge av sin militære potensiell. Vi bør ikke se ned på Spania på grunn av Franco, sier han. Minister Hayes kjenner selvsagt ikke Spania så godt som det Kgl. norske arbeiderparti og man må ha ham unnskyldt av den grunn. De tapre norske tinnsoldater med det brukne gevær fra 20-årene vil heller dø enn å menge seg med dem som i Spaniakrigen reddet Europa fra kommunismen.

BEHOVET FOR LEILIGHETER

i den vesttyske forbundsrepublikken blir oppgitt til fire millioner leiligheter til en kostnad av ca. 40 milliarder mark, forklarer sjefen for ECAs boligavdeling i Tyskland, mr. James Butler.

en slik kommentar. Jeg innskrenker meg til å hitsette dette vers av Kumbel (Piet Hein) i «Kumbels lyre» s. 63 «Kultur — — det er ikke en fin menyet i en fortids-frednings-forening, — men det at man slås for sin motstanders rett, til at slits for den motsatte mening».

Norsk Frukt — Bær — Grønnsaker — Tomater

EN GROS — KONTANT — GIRO

A/s B. JOHANNESSEN

Eriksgt. 15. Oslo — Telefoner 684310, 335930 — Telegr.adr. «Fruktbonden»

Utenrikskronikk

Moder Volga blir helt russisk

Vi skal i denne og noen etterfølgende artikler beskjefte oss litt med de russiske problemer slik som en utenforstående kan se dem på grunnlag av en analyse av de forhåndenliggende opplysninger. La oss da begynne med en av de storstilte forrussiskkampanjer som foregår i denne tid på tross av de hektiske rustninger.

I den russiske statspropagandas skjønning står Sovjetunionen som et paradys, hvor de demokratiske friheter holdes høyt i ære og hvor sovjetborgerne lever frie og lykkelige, ubekymret av slike kriser som overgår den kapitalistiske verden og hvor de forskjellige folkestammer uavkortet nyter alle nasjonale og kulturelle rettigheter. Det er vel ikke for meget sagt, at denne propaganda har retusjert virkeligheten og skjult noen mindre tiltalende sider av sovjetlivet — skjønnehetsfeil i den rafaelske madonna. Det sies intet om proletariatets diktatur, om det hem-

melige politis skrekkyelde, om slaveleirene som tross alle forsikringer vitterlig lar 10—15 millioner mennesker leve under de mest uverdige forhold og med en dødelighetsprosent som nærmer seg masseordstadiet. Den forteller heller ikke noe om deportasjonen av hele folkestammer for å gi plass for de virkelige rusere — herrefolket bak jernteppet. Tenk bare på den tragedie som utspilles så nær oss som i de baltiske provinser, hvor befolkningen sendes østover til en uviss fremtid og erstattes av russiske innvandrere som overtar alle de goder som balterne med utrolig flid opparbeidet i sin korte frihetstid mellom verdenskrigene. Tallin og Riga er blitt fullstendig russisk og selv på landsbygden dominerer russerne. — Dette vet vi alle, men protestene mot disse overgrep er valne i vestmaktens leir, hvor maktesløsheten preger de fleste.

Hva man vet mindre om er at en liknende politikk helt siden 30-årene har vært ført i Hvite-

Russland og i Ukraine. Hensikten er på kortest mulig tid å gjøre russerne av disse østslaviske folk og samtidig trengte dem tilbake fra de politiske og strategiske nøkkelpunktene. Nå er det russernes mening å gjøre Volgaområdet helt russisk helt fram til Ural ved å deportere et halvt dusin ikke-russiske folk på til-

sammen 8—10 mill. mennesker fra midtre og nedre Volga til Kasakstan i Centralasia. Noe liknende skjer med de nordkaukasiske tatarer, basjkirerne og andre folkestammer som fra urtiden har bodd i landet mellom Volga og Ural.

Gjennom dette vil Moskva gjøre Moder Volga til en helt russisk flod fra kildene i Valdaihøilandet til Det kaspiske hav. Og dette skjer tiltross for at Volga alltid har vært en ikke-russisk flod, hvor finnougrikske og tatariske stammer hersket helt ned til Ivan den skrekkelige tid på 1500 hundreårstallet. Da erobret Moskva de tatariske kanatene av Kasan og Artrakan og underkuet de forskjellige finnougrikske folkene. Disse områder ble så kolonisert av russerne, som oppdaget de veldige naturrikdommer som på denne måte ble de ikke-russiske folks skjebne.

Tross all undertrykkelse finnes det ennå ca. 4 mill. tatarer, 1,5 mill. tjuvasser, 1 mill. basjkirer og en hel del andre ikke-russiske

folkestammer ved Volga, hvor de har hatt sine autonome republikker. Nå skal alle disse bort, det innnotyrkiske Idel-Ural (Volga-Ural) skal forsvinne og Sovjetunionens industrielle hjerte Ural nasjonalt innforlives i det russiske belte som på denne måte strekker seg helt fram til Stillehavet. Volgatatarene vil bli deportert til Centralasia, hvor de skal danne autonome nasjonale områder — men i virkeligheten blandes med utallige andre elementer, som deporteres dithen og utnyttes som slavearbeidere. På denne måte forandres hele nasjonalitetskartet i vesentlige deler av Østeuropa gjennom asyriske metoder og den russiske ekspansjon føres til stadig nye seirer.

Slik er altså Kremles diktatur. Nasjonale særpreg skal utslettes alle og alt skal tjene den ene store ide, virkeliggjørelsen av den kommunistiske stat mellom Østersjøen og Stillehavet som første etappe i den store verdens revolusjon som skal gjøre Moskva til verdens midtpunkt.

Neste gang skal vi se litt på de ideologiske diskusjoner om virkeliggjørelsen av den kommunistiske stat, som mange teoretikere allerede mener å skimte i synsranden.

Kjenner De meg?

Jeg heter Klippfiok og er ypperlig middagsmat

Dagbladet atter ute

Ønnet, uvitenhet eller grov spekulasjon i sine leseres mangel på orientering?

Nå skal man ikke ta så altfor høytidelig hva Dagbladet skriver, men enkelte ganger må det være tillatt å protestere. Bladets korrespondent i Berlin, Birger H. Andersen, som forøvrig redigerte bladet i de første okkupasjonsår, bringer i bladets nr. 29. 9. d. å. et telegram som omtaler en artikkel i «Die Deutsche Soldaten-Zeitung» om Norge. Vi siterer fra telegrammet:

«Denne for Norge så veldige opprusting krevde et godt utdannet officers- og underoffiserskorps, det hadde ikke Norge, i det minste ikke i hæren. Marinen og luftvåpenet hadde riktignok «stamme-enheter» som en kunne bygge på, men hæren hadde ikke én eneste offiser som hadde hatt aktiv kommando i kamp.

Hertil kommer sier korrespondenten, hr. Andersen, en høyst bemerkelsesverdig og karakteristisk parentes:

De dyktige og krigserfarne norske offiserer og underoffiserer i den tyske Wehrmacht og i Waffen SS ble i sin tid holdt fast i de nye konsentrasjonsleire og ble til dels dømt til døden som kollaboratører.

I artikkelen påstås videre at general Ruge i juni 1940 skal ha undertegnet Norges betingelsesløse kapitulasjon i overensstemmelse med Haagkonvensjonen og at samt lige norske offiserer i forbindelse med overgivelsen av Nord-Norge avla ed på ikke å gripe til våpen overfor Die Wehrmacht så lenge krigen pågikk. Dette var grunnen til at de ble sloppet fri fra krigsfangenskapet.

Den norske eksilregjering i London — heter det videre — sendte 22. juni 1941 ut en erklæring, stridende mot Haag-konvensjonen, om at Norge sto sammen med Sovjet-Samveldet i krigen mot Tyskland. De fleste av de norske offiserer brøt på dette tidspunkt sitt æresord, noen flyktet til Sverige for å utdanne polititropper, andre ville bygge opp en motstandsbevegelse i Norge, og dette var grunnen til at den tyske hærs overkommando ga ordre til å arrestere de gjenværende offiserer og føre dem til Tyskland.

Avisen skildrer hvordan general Ruge, general Helset og andre generaler og admiraler ikke kunne

Østlig uro

Rapporter om sammenstøt med myndighetene.

Det velinformerte vestberlinske dagblad «Neue Zeitung» brakte forleden en rekke etterretninger fra Øst-Tyskland, som antyr, at det gjerer med utilfredshet blant tyskerne bak Jernteppet.

«Neue Zeitung» meddeler, at det har vært eller stadig er uroligheter i en rekke områder i Sachsen, hvor det flere steder endog er kommet til direkte motstand i mot det sosialistiske enhetspartis regime.

I Uran-minererne i byen Jehanageorgerstadt på grensen mellom Sachsen og Tsjekkoslovakiet måtte Folkem

samarbeide med forsvarsminister Hauge som skildres som «politioffiser i priskontrollen og stabssjef i Milorg, de siste måneder av krigen».

Tilslutt skriver hr. Andersen: «Soldatavisens tyske lesere svever nå antagelig i en tilstand av mystikk overfor det norske Stortingets beslutning om å oppheve krigstilstanden med Tyskland etter som general Ruge åpenbart har ordnet den bagatellen allerede for 11 år siden».

Er det dumhet og uvitenhet eller er det grov spekulasjon i lesernes mangel på orientering som får Dagbladet til å servere noe slikt? Alle vet — eller burde i hvert fall vite — at nåværende general Roscher Nielsen under Britanniamøtet 9. juni 1940 på general Ruges vegne underskrev kapitulasjonsoverenskomsten. Den er offentliggjort, men betegnende nok, har Undersøkelseskommissjonen ikke behandlet den og heller ikke d'hr. Nygårdsvold, Koht og Ljungberg har sett den tiltross for at de har gitt den sin signatur som lest!

Vi begriper ikke at disse menn overfor historiens domstol, som er ubarmhjertig vil la dette stå uprøvet. Og Dagbladets påstander gjør ikke saken bedre. Det er det som den sannhetskjærlige overlege Scharf fenberg kaller systematisk historieforskning. Og den straffer seg. Så korrupt vil ingen historiker kunne bli at han ikke reagerer overfor dette.

Interessant bok på trappene

Karl Holter's bok «FRONTKJEMPERE» utgis med det første.

De som har lest Karl Holter's tidligere bøker f. eks. «Skinnbrevet», «Kleivdøler» eller «I Veldeskog» vet at den karen kan skrive, og når nå Holter etter mye slitt og strev vil utgi en bok om våre gutters innsats på østfronten har vi alle noe å se fram til. Boken heter «Frontkjemper» og bærer undertittelen «Minner fra en vinter i forreste linje på østfronten 1942—43».

«Jeg ville skrive denne boka», sier Holter.

Selv lå Holter i 4½ måned i forreste linje i hardeste russiske vinteren. Han gikk mange ganger gjennom alle skyttergraver som nordmenn holdt den vinteren, og det var knapt en bunker han ikke var nede i og knapt en mann han ikke snakket med. Han var da en mann i 58 års alderen.

Herr. redaktør Einar Skavlan

Som en ivrig leser av Deres blad, som forøvrig i årenes løp har behandlet meg en smule subjektivt i spaltene, grep jeg også i dag til Dagbladet og finner på side 12 i nr. 226 51 en artikkel med overskriften — «Tysk soldatavis fornærmet» osv.

Det er ett punkt i Deres kommentar til artikkelen som jeg ikke riktig forstår. De sier der at «i artikkelen påstås videre at general Ruge i juni 1940 skal ha undertegnet Norges betingelsesløse kapitulasjon». Under rettssaken mot «minister Schancke var Ruge selv vitne og forklarte seg greit om denne kapitulasjonsavtale av 10. juni 1940, som generalen på ingen måte karakteriserte som en bagatell. Jeg har den forresten selv i avtrykk og den gjalt Norges hær, marine og luftvåpen i sin helhet.

Jeg har også kopi av den lokale kapitulasjonsavtale for stridskretene i Nord-Norge av 10. juni 1940 som ble undertegnet i Splankup i Ofoten på 6. divisjons vegne av oberstløytnant Harald Wrede Holm. De to overenskomster har dessverre ofte vært blandet sammen.

Nå har jeg forgjeves lett gjennom all litteratur på området for å finne det akkurate tidspunkt for krigserklæring nr. 2 mot Tyskland, som bl. a. medførte stortingets beslutning av 1951 om opphevelse av krigstilstanden med dette land. Jeg håper at De

Ukens smil

En turist passerer et nybygg oppe i en av våre daler. Mannen er i ferd med å anbringe gitter foran de forholdsvis små vinduene.

— Hvorfor i all verden setter De gitter for vinduene, spurte turisten.

— Jau, det ska eg segja Dykk, eg hev ikkje fenge byggeøyve, og so tenkte eg å søkja um å få ta straffa mi her heime!

Sløseriet med skatten

Stockholms-tidningen har under denne overskrift i sin spalte «Fri talan» den 11. ds. gitt plass for nedestående hjertesukk.

Herr redaktør.

Jeg forstår kanskje ikke så mye av politikk, men likevel så mye, at jeg og mange med meg ergrer oss over det sløseri som drives med skattemidlene. Skatter og atter skatter. Når skal det svenske folket si fra så det høres og merkes. Jeg forstår at sosialdemokratene skjeller i kneleddene når de nå foran neste valg ser seg om etter forbundsfeller. Vi trenger å få et annet styre her i landet. Jeg klandrer såvisst ikke alt som er gjort under dette styre, men det virker som om det nåværende kjenner seg så sikker på tross av alle misgrep, at de hånlær til hele folkets klager. Kanservativ men endå med.

DAGENS BUDSKAP.

(Fra Det Norske Selskap.)

ikke derfor vil insinuere at undertegnede svever i en tilstand av mystikk. Jeg ser nemlig ingen mystikk i tingene, men kan tenke meg at den neegasjon som kommentaren utvilsomt gir uttrykk for, kan ha sin grunn i hva hr. advokat Annæus Schjødt trefende i en beslektet casus kalte interessebetonet erindringsforskyvning. Jeg går i ethvert fall ut fra at fenomenet skyldes en lapsus pennae fra vedkommende journalists side om ikke avisen kan overbevise meg om at det motsatte er tilfelle.

Hvis det å søke sannheten er å gå inn i et høyspent elektrisk kraftfelt, så gjelder dette ikke minst det norske folks historie. Derfor tør jeg høfligst be Dem, hr. redaktør, gjennom Deres ypperlige blads spalter gjøre meg og mange andre ignoranter den tjeneste å gi oss de nødvendige data for en gang for alle å få avgjort problemet. Og jeg ber Dem gjøre det straks. Vegrer De Dem for å oppfylle min bønn, må jeg derav trekke den nødvendige konklusjon.

Ærbødigst,
Hans Egede Nissen.
Røyken 29. 9. 51.

Når en lensmann skal ansettes —

Det er ikke gjort i en håndvending for en bygd å skaffe seg ny lensmann. Da saken nå er aktuell i Andebu, skal vi gi et kort resyme av en lang vandring.

Ansettelse av lensmann er en prosess uten sidestykke i vår offentlige forvaltning. Søknaden sendes til fylkesmannen, som så sender den til politimesteren i distriktet til uttalelse og innstilling. Denne sender søknadene videre til sorenskriveren, som også foretar innstilling. Derfra videre til skattefogden i fylket, som også innstiller. Fra ham tilbake til fylkesmannen, som ekspederer videre til formannskapet i kommunen, som så foretar sin innstilling. Herfra går saken til herredstyret, som innstiller. Og så endelig går saken tilbake til fylkesmannen, som så ansetter i fylkesråd, der han sitter sammen med to andre. Men da er også lensmannen ansatt! skriver N.H. & S.T.

«Strc prst do krku»

Kampen mot den vestlige innflytelse i Tsjekkoslovakia blir til stadig mer intens. Det er ikke bare coca-colaen, som høytidelig avsverges benemninger som cocktail, ice-cream-soda eller chocolat shake tolereres heller ikke lenger på kafeer og melkbarer. I stedet har man oppfunnet nye spesialnavn «som er dypt forankret i det tsjekkiske språk». Et av disse er noe så vanskelig som «Strc prst do krku». Betydningen av dette skal være «Stikk fingeren i halsen».

(Om man da kan feste noen lit til det krigshissende marshall-organet Wiener Kurier).

(Dikman i G. H. & S. T.)

Båndet som hrast

Glem ikke å bestille

«FRONTKJEMPERE», boka fra østfronten. Den koster 12,00 kr. mot oppkrav. KARL HOLTER, Amot i Modum.

Bestill dressen hos oss

sydd etter mål. Den blir både bedre og billigere enn om De kjøper den ferdig i en forretning. Skriv etter tøyprøver og målskjema. Oppgi farge og omtrentlig pris pr. meter. 20 års praksis — og godt renome for vårt arbeide.

P. Sporsem Konfeksjonsfabrikk

A U K R A.

Gode naboer og sådant mere

Vår nordligste nabo på grensen mot øst har den dybeste respekt for Ola soldat. I henhold til grenseloven av 14. juli 1950 er det forbudt for nordmenn å bygge hytter langs grensen mot Russland i en avstand av 5 km. fra grensen på strekningen Stor skog — Grense Jakobs elv og mellom Myrud og grenserøysen ved Krokfjell. Etpar ansøkninger er allerede avslått av grensekommisariatet og grunneierne har intet å skulle ha sagt overfor en så mektig nabo. Hva det er tillatt på den annen side av grensen forlyder det ikke noe om, og det kan forsåvidt være det samme. Vi har så allikevel ikke noe å skjule — i hvert fall ikke noe som vår nabo er ukjent med.

Til våre abonnenter

De som har fått anmodning om å betale kontingenten — fra oss eller en av våre representanter — bes ordne dette straks så vi unngår å stoppe forsendelsen.

«8. Mai»

DET ER SAGT:

Stortingsmann Jakob FRIIS har deltatt i Verdensfederalistenes parlamentariskongress i London 24—28 september og klager i en korrespondanse hjem over den manglende publicity omkring kongressen tiltross at så mange fremstående menn deltok i den. Så sier han:

«Forklaringen ligger ikke fjernt for dem som kjenner noe til den gjennomsnittlige mentaliteten blant alle lands pressefolk. Når en tvil om en organisasjons reelle betydning i pressefolkens sinn faller i flukt med en offisiell tendens til bevisst å nedsette dens betydning, da rammes pressefolkens hjerner av en massepsykose som ingen kan helbrede. Her i alle fall må en si at det «jerneteppe» som blir rullet ned foran skuespillet, er et journalistisk hjerneteppe.

Men det er det samme her som med det andre «jerneteppe», at bak det foregår det ting som ikke kan utslettes av dagens virkelighet, og som i lengden heller ikke kan bli ignorert av publikum.

Tross alle forsøk fra de fleste

Frukttrær og -busker

tilsalgs.

Skriv til sokneprest Andersen, Ski.

2 mann ønsker

å hugge skog for boligkvote i ca. 2 mndr. fra midten av november

Sverre Jonassen, Engøy 27c, Stavanger.

Vi søker

en hjelp, eldre el yngre, som selv stendig vil stelle for oss. Eldre ektepar. Trivelig, sentralt sted. Sentralfyring. E. Grill Fasting, Våler i Solør.

Hallo!

Tyske damer og herrer i alder 14—65 år ønsker å korresp. på ideel basis med Norge og Skand. Gratis formidling ved Gg. Hanssen (20a), Walsrode, Tyskland. Språk: Tysk og engelsk.

Frukt

Jeg søker forbindelse med produsent for salg til detaljister eller direkte mot kontant.

Arill Tobiassen, Stokmarknes.

Budeie søkes straks

Ti melkekuer, 1 ungdyr. Nytt moderne uthus, innlagt vann. — Melkemaskin, elektrisk lys. Opplysninger og lønnskrav.

Knut Bergum, Skrautvål, Valdres.

«Neue Zeitung» meddeler, at det har vært eller stadig er uroligheter i en rekke områder i Sachsen, hvor det flere steder endog er kommet til direkte motstand i mot det sosialistiske enhetspartis regime.

I Uran-minerne i byen Jehanngeorgenstadt på grensen mellom Sachsen og Tsjekkoslovakiet måtte Folkepolitiet tilkalles for å bistå partifunksjonærer og aktivister, som var kommet i regulært slagsmål med minearbeiderne.

Urolighetene oppstod, da arbeiderne ble kalt til det stedlige «Kulturhus» for å feire årsdagen for den nåværende regjerings tiltreden. En gruppe utilfredse overdøvede talerne med fiendtlige tilrop, og da aktivistene ville stanse dem gikk arbeiderne over til håndgemeng.

I Chemnitz har det kommunistiske politi ifølge «Neue Zeitung» slått ned på en gruppe på 19 studenter, som ble idømt tilsammen 130 års fengsel for pro-vestlig opptreden. Blant disse to sytten-års piker.

Hallo Oslo

Abonnemang og annonser kan ordnes hos Thorger Wiik Maridalsvei 205. Gi beskjed i tlf. nr. 41 45 64.

«8. Mai».

Selv lå Holter i 4½ måned i forreste linje i hardeste russiske vinteren. Han gikk mange ganger gjennom alle skyttergraver som nordmenn holdt den vinteren, og det var knapt en bunker han ikke var nede i og knapt en mann han ikke snakket med. Han var da en mann i 58 års alderen.

Han fikk fem år av høyesterett for dette. 31 md. satt han bak pigstråden. Da han ble løslatt ble hans manuskript til boken fratatt ham og tilbakeholdt og han har ikke fått den igjen. Han måtte skrive det hele om igjen, han hadde heldigvis sine dagbøker hjemme.

Boka skulle kommet ut til jul ifjor, men dette gikk dessverre ikke av mange grunner.

Vi er sikker på at våre lesere vil sette pris på å lese denne boken og vi tror at mange vil få frisket opp mange minner ved lesningen. Derfor gjelder det at vi nå går mann av huse for å forhåndsbestille Holters bok, slik at pengevanskelligheter ikke skal stå hindrende i veien for at boken kan komme ut. — Det er den første boken om frontkjemperes innsats og det eneste minnesmerke over fjerne kamerater. Send derfor kr. 13,00 til Karl Holter, adr. Amot på Modum, så snart som mulig, så får du boken tilsendt. Den vil utkomme ca. 1. desember. Holter sier i et brev til en venn: «Boka er god den, kanskje den beste jeg har skrevet».

DAGENS BUDSKAP.

(Fra Det Norske Selskap.)

Sørg alltid for å holde motsetningene mellom liv og lære vedlike — thi det alene gjør både liv og lære utholdelig. (Dagbladet 29. 9. 51).

(Om man da kan feste noen lit til det krigshissende marshall-organet Wiener Kurier).

(Dikman i G. H. & S. T.)

Båndet som brast

London-regjeringen stanser Sovjets radiostasjon i England.

I Friern Barnet har russerne siden krigens dage hatt en større radio stasjon.

Den har vært benyttet av det offisielle sovjet-russiske nyhetsbyrå «Tass», som over den har mottatt de siste nyheter fra Sovjetunionen. De ble duplikert og publisert i «The Savjet Monitor», som flere ganger daglig sendes til Fleet Streets bladkontorer og de fremmede ambassader.

Denne Monitor stasjon er nu blitt lukket av den britiske regjering. I begynnelsen av august mottok den russiske ambassade en note, hvori regjeringen meddelte, at den ikke så noen grunn til, at de krigstidsrettigheter, som «Tass» hadde mottatt, forble i kraft, særlig ikke, da russerne ikke gir briterne tilsvarende rettigheter i Moskva. Det ble siden utvekslet forskjellige offisielle skrivelser. Lukningen fant sted forrige lørdag.

For bladfolk var Tass' Service meget nyttig, da den faktisk — selv om nyhetstjenesten var propagandistisk oppsatt — var den eneste, som ga et

foran skuespillet, er et journalistisk hjerneteppe.

Men det er det samme her som med det andre «jerneteppe», at bak det foregår det ting som ikke kan utsettes av dagens virkelighet, og som i lengden heller ikke kan bli ignorert av publikum.

Tross alle forsøk fra de fleste vestmaktregjeringers og parlamentsflertalls side på å gi seg skinn av å ha en mer eller mindre overveldende folkeopinion bak seg, lar det seg i lengden ikke skjule, at den offisielle maktpolitikken tvertimot mer og mer er på vei til å få en voksende folkeopinion mot seg.

Det var den kjensgjerningen som vårt konferanse i London hadde som sitt sikre og uimotsigelige utgangspunkt.

DET ER SAGT:

PM i Vecko-Journalen:

«Det finaste rytteriet numera är otvivelaktigt det kungliga paragrafrytteriet. Dess mundering är praktfull, dess hästar istadiga och dess ryttare bredmynta, — tvärsäkra och undersätsiga som Karl X Gustaf-statyn i Malmö».

hurtigt og all-round referat av nyheter og kommentarer i russisk presse og radio.

«Tass» nyter forøvrig diplomatisk immunitet i dette land. Radiostasjonen var installert i en stor to etasjes villa, The Lodge.

Opplysninger og lønnskrav.

Knut Bergum, Skrautvål, Valdres.

En spesiell FN-komite har tatt fatt på undersøkelsen av tvangsarbeidet rundt omkring i verden. Et av medlemmene er Paal Berg fra Norge — han som takket Quisling i april 1940, men som senere gikk fra det. Det ble bortforklart som en takk med dobbelt bunn.

Pål Berg skulle ha visse forutsetninger for å uttale seg om politisk tvangsarbeide. Han skulle formodes ikke å være helt ukjent med NS-folkens behandling i 1945 og årene som fulgte. Men en annen tale er om hans erfaringer på dette område vil komme til å gi seg uttrykk i FN-komiteen.

Det er nettopp slike ting som gjør at vi stiller oss så tvilende overfor alt dette komitemakeri, som FN setter i gang og som nok kan resultere i en hopen dokumenter, men som i alle tilfeller blir partsinnlegg i de seirendes egen favør. Vi har heller ikke noen tro på at det ville nytte å gjøre henvendelse til komiteens andre medlemmer om de norske konsentrasjonsleirer, som ennå opprettholdes. Det skal være stille i barnekamret i hvert fall når det gjelder alle andre enn landene øst for jerneteppe.

«8. Mai»

kronikk 19. oktober 1951

Alf Gleng:

Reisebrev til «8. Mai»

I mitt forrige reisebrev sluttet jeg med at vi var 2 langveisfarende syklistere, som var nådd ned til grensen mellom Hellas og Tyrkia. En gresk politimann syklet sammen med oss den siste kilometer på den gressbevokste hovedveg fra Europa til Lilleasien til piggrådsperringen som markerte at no stod vi på terskelen til et nytt land. Tyrkia var stat nr. 27 jeg skulle trække gjennom pr. sykkel etter siste krigen.

Etter litt venting kom en tyrkisk grensevakt og den greske politimann kunne overlevere oss til ham. Huset hvor toll og grensevakten holdt til, var ytterst primitivt utstyrt. Kontorpult fantes ikke. Sjeften satt med en protokoll over kjørerne på sengekanten og skrev. Jeg kikket i protokollen og kunne av datoen se at det var 2 dager siden noen hadde passert grensen, så trafikken var ikke overveldende stor. Hovedvegen går noen mil gjennom Bulgarien, som vel nærmest er et lukket land for turister. For å komme fram hadde vi måttet ta en stor omveg for å unngå Bulgaria. Men denne 120 km. lange vegen var i en elendig forfatning. Dels bestod vegbanen av kuppelstein, dels hadde kommunistene sprengt broene under sitt tilbake-tog for 3 år siden under borgerkrigen. Penger til gjenoppbygningen manglet, da alt ble brukt til militærvesenet. Og kanskje de også hadde en baktanke med det at sett kommunistene igjen kom stormende så gjaldt det om ikke å lette fram-marsjen deres. Hvem vet?

Tyrkerne var ikke særlig språkkyndige, men vi forstod da så mye

at vi ikke fikk lov til å sykle i landet uten å ha et spesielt papir med tillatelse, og det kunne bare skaffes i Istanbul. Derfor ble vi ledsaget til stasjonen i nærmeste by Edirne og anbragt i et tog, som stod klar til avgang for Istanbul. Vi måtte deponere 3000 franske francs for billettene, idet vi grunnet clearing mellom Norge og Tyrkia bare kunne få utbetalt penger i en bestemt bank i Istanbul.

Toget var fylt av soldater. Grenseområdene er nemlig militærsoner. Overalt på turen hadde vi møtt elskverdige mennesker og likedan var det i Tyrkia. Konduktøren kom og bad oss ta med bagasjen og flytte over i en 8 manns kupe, som han reserverte for oss. Han låste døren om kvelden, slik at vi kunne legge oss i våre soveposer og sove i ro på benkene hele natten uten å risikere å bli forstyrret.

Da vi våknet om morgenen, kjørte toget langs Marmarahavet i tindrende sol. Husene vi passerte var gjerne i 3 etasjer og bygget av tre i en eiendommelig stil, som jeg ikke har sett andre steder. Restene av den store ringmuren, som omga byen Konstantinopel i de fjerne tider da menneskene slåss med spyd istedenfor atombomber, viste at no var vi straks i Istanbul, byen som vokter inngangen til Svartehavet gjennom Bosphorusstredet. Byen med sin tusenårige historie er full av historiske minner og stolte moskeer med sine slanke minareter, arabernes gudshus.

Alle turister besøker selvsagt en eller annen moske for å overvære muhamedanernes bønnetimer. Kvin-

ner har ikke adgang til moskeene, når en unntar et lite avlukke bakerst, hvor de kan titte på det sterke kjønn gjennom sprinklene. Kvinnen er nemlig i muhamedanernes øyne et lavtstående vesen, som ikke kan be til Allah, muhamedanernes Gud.

Når en skal gå inn i moskeen, må en ta skoene av føttene. Vakre tepper dekker hele gulvflaten. Benker finnes ikke, men mennene står på sine knær. Det er eiendommelig å se når hundrevis av menn rytmisk bøyer sin panne gjentatte ganger ned til gulvet i det dunkelt opplyste gudshus. Man skulle tro seg hen-satt til en gymnastikksal.

Istanbul er en stor sjøfartsby, og en hel flåte med båter går i rute mellom USA og Istanbul med varer. Enda finnes ikke kaier og moderne kraner. Nei, båtene må ligge dage og ukevis og vente på at det kan skaffes lektere og folk. Først heises varene ned i lekterne, som taues i land og så blir varene båret iland på ryggen som den gang de norske vikinger landet i denne byen som de kalle Miklegard. På denne måten antar jeg at det trenges minst 20 ganger så mange lossearbeidere som i en moderne havneby. Arbeidsløshet finnes derfor ikke. Det vrirmler av enslakerte drosjer i den ne byen, hvor vest og øst møtes.

Vi traff på en russer fra Krim, som hadde vært krigsfange i Oslo og Drammen under krigen. Han snakket forbausende godt norsk. Hverken han eller hans familie ville tilbake til Sovjet og de hadde derfor bosatt seg i Istanbul. Vi ble invitert hjem på middag til hans hjem. En tyrker vi kom i prat med sa: Gi dere ut for å være tyskere, så blir dere godt mottatt overalt i landet. Det er vel våpenbrorskapet fra første verdenskrig som ikke blir glemt.

Hovedstaden i Tyrkia, Ankara, som ligger oppe i fjellene, måtte vi resonnere på. Derimot besøkte vi

Tyrkias hovedstad til for 500 år siden, Bursa, som ligger i Lilleasia. Dette er også en meget interessant by. Av severdigheter kan nevnes Den grønne moske med hele 1. kapitel av koranen skrevet på arabisk over inngangsportalen, de mange vakkert utstyrte gravmaler over de sultaner som en gang residerte her, samt et romersk varmtvannsbad fra oldtiden.

Skulle jeg fortelle om alt som var å se på vår lange tur, ville jeg fylle hele nr. av «8. Mai». Alle slags varer var det overflod av i Tyrkia til priser som lå omtrent på norsk nivå. Frukt og grønnsaker var dog mye billigere.

Det lå flere norske båter samtid i Istanbul og vi fikk bli med en av dem, som skulle til Pireus, Athens havneby. Vi skulle arbeide for kostene ombord under reisen. Jeg skal si det smakte med norsk mat igjen. Og smør på brødet, som ikke hadde vært å få kjøpe under reisen gjennom Balkan. Stadig kunne vi se fat tige barn stå og gnage på tørre brødsalkaler.

Ved Dardanellene står et stort monument som vitner om den tragedien som fant sted her i 1915 under Churchills mislykkede Gallipoli-felttog da landgangsflåten ble senket av tyrkerne og visstnok ikke en eneste marinesoldat kom levende iland.

Den vakre og fra oldtiden så berømte byen Aten med sine mange historiske minner med Akropolis i spissen trenger et helt kapittel for seg. Heldigvis ble den forskånet for krigens redsler, mens havnebyen Pireus med sine kaianlegg ble pulverisert av de allierte bombefly, men no har amerikanerne med store omkostninger bygget dem opp igjen.

Herfra fikk vi følge med et annet norsk skip mot å arbeide for kostene ombord. Vi besøkte Messina på Sicilia, seilte forbi øya Stromboli i nattemørket med sin virksomme ildspyende vulkan på toppen, et fantast-

isk og selsomt syn, besøkte Neapel og Vesuv, mens det ikke ble tid til besøk på den berømte øya Capri.

Det neste anløp var Livorno. Da vi kom dit fikk vi høre at det var utbrutt havnearbeiderstreik etter at et amerikansk skip var kommet dit for å losse krigsmateriell. Fullt av politi og militær var å se på gatene og gemyttene skulle være meget opphisset. Vi ville gjerne besøke byen Pisa med sitt berømte skjeve tårn, som ligger 20 km. fra Livorno. Ombord ble det sagt at vi fikk gå iland på eget ansvar for vi kunne risikere å bli slått fordervet om vi ble tatt for amerikanere. Men vi gikk trøstig iland med våre sykler og forsynt med norske flagg, som kanskje ikke var til så stor hjelp, da den alminnelige mann i Syd-Europa har lite eller intet kjennskap til Norge. Vi ble derfor stadig spurt om vi var engelskmenn eller amerikanere, skjønt vi sa at vi var fra Norge.

Etter å ha besøkt Det skjeve tårn og den vakre Cathedralen i Pisa, syklet vi tilbake til Livorno. Situasjonen var uforandret, men politi og militær behersket situasjonen i gatene, men på havna var det stille og fredelig. Da det ikke var noe tegn til at streiken skulle heves kl. 23 om kvelden, ga kapteinen ordre til å kaste loss og seile til neste anløpssted Genova med de ulossede varer ombord. Mannskapet ombord fortalte at de nettopp hadde vært i Alexandria i Egypten. De torte ikke å gå iland der da de kunne risikere å bli slått fordervet hvis folk skulle komme til å ta dem for engelskmenn. Overalt gjærer det i den arabiske verden for å få kastet det engelske åk av. Fortidens synder da de var mektige, hevner seg no.

Da vi passerte Alpeene ble det slutt på den herlige solen som Middelhavslandene er så rikt velsignet med. Schweiz er et deilig land i likhet med Østerrike og jevn velstand setter sitt preg på bildet i lik-

het med Sverige.

Det er trist å komme derfra og til de sønderbombede byene, som en ikke kan unngå å passere på turen gjennom Tyskland. Men en blir møtt av en slik hjertelighet og hjelpsomhet overalt, så en kan ikke ønske annet enn at alle tyskere snart må bli forenet igjen og bli herrer i eget hus. Alle som reiser i Tyskland med et åpent sinn vil sikkert underskrive hva en meget berøist dansk dame nylig skrev til meg om tyskerne: Et beundringsverdige skjønt og livlig folkeferd, som man savner når man tenker til bakte på tidene som svandt bort med glade minner.

Da vi var kommet hjem igjen etter den lange og interessante turen, ble vi intervjuet i en hovedstadsavis. Journalisten spurte oss om i hvilket av de mange land vi hadde besøkt, at vi hadde møtt størst gjestfrihet. Det var min unge turkamerat som svarte: I Tyskland. I mitt stille sinn tenkte jeg: «Det skriver han ikke. Da det kom på trykk, lød svaret: «De hyggeligste menneskene traff vi på vår første del av turen». Dette sier jo ikke så meget. Leserne kunne jo tro at vi mente danskene.

For dem som ikke har fått trollosplinten i øyet, er det utrolig at Ola Normann kan fortsette med sitt tyskerhat samtidig med at de store og mektige nasjoner frir til tyskerne for å få dem over på sin side. — Tenk om Norge hadde deltatt i russernes og amerikanernes kappløp for å sikre seg tyske ingeniører og vitenskapsmenn! Da skulle en vel fått sett fart på utbygging av våre mange fossefall, som ville ha skaffet lys og kraft til industrien og sivilbefolkningen, som enno mangler disse goder. Nei tyskerne prater mindre og arbeider mere. Derfor finnes det ikke rasjonering eller man gel på noen vare i det på 7. året okkuperte Tyskland.

Alf Gleng.

Er De idag en tilfeldig leser av «8. Mai» så bli imorgen en fast abonnent.

Atlantehavspakten og det tvilende Danmark

«Det var Norge som slepte oss inn i dette»

DEN ENGELSKJE JOURNALIST ALEXANDER WERTH OM PAKTEN OG STEMNINGEN I DANMARK.

Under titlen «Det tvilende Danmark» har den kjente engelske journalist Alexander Werth skrevet en artikkel i «New Statesman» og sammenfatter der de meninger om Atlantehavspakten som han lærte å kjenne under et opphold i Danmark.

Det er ingen i Danmark, som er begeistret over pakten, skriver han. Man hører ofte den bemerkning at «det var Norge som slepte oss inn i den». Ikke bare sosialdemokratene, men også venstremenn og konservative er full av beklagelse over det som er skjedd og kan neppe åpne munnen uten å si «hvis bare» — nær mere bestemt: «hvis bare den nordiske forsvarspakt hadde blitt til noe». Utenriksminister Kraft har «alvorlige betenkeligheter» ved den tyske gjenoppbygning og er heller ikke glad over å ha fått Hellas og Tyrkia med i pakten. Han ønsker også å fremme handelen mellom øst og vest så meget som mulig om ikke av annen grunn så fordi Danmark har så sterkt bruk for et marked for sine industrivarer.

Werth var i København, da de fem nye Thunderjetfly ble overlevert, men han fant ikke at Københavnerne var

glad over å få disse krigsmaskiner. — Det gamle motto: «Hva kan det nytte» står stadig ved makt. Blant de københavnske intellektuelle, som er «rather sophisticated» er det stor utilfredshet med USA og i løpet av det siste år har MacArthur rystet selv de mest trofaste tilhengere av Atlantehavspakten. Det radikale parti er åpent imot pakten, og Werth gjengir en uttalelse av en av partiets ledere som sier, at han var for pakten, men uten Danmark og at det var Danmarks oppgave å søke å lette spenningen mellom de to maktkblokker og ikke å øke den. Vi er, sa han videre, bange for at verden er for skarpt opp delt og vi kan ikke like tanken om en militær innkretsning av Russland. — Når det ikke kunne bli noe med en nordisk blokk, skulle vi føre den sam med politikk som Sverige.

Men hvorfor, når stemningen er slik at ingen kan like den fordømte pakt, hvorfor har så Danmark så i det hele tatt sluttet seg til den. Jo, sier Hans Hedtoft — den tidligere sosialistiske statsminister som Werth også har snakket med — vi hadde ikke noe valg. Vi prøvde å få en nordisk forsvarspakt i stand, men det mislyktes, dels fordi de tre land hadde gjort forskjellige erfaringer under krigen, dels fordi «Våre demokratiske venner» i England og Amerika ikke var særlig gunstig innstillet til tanken. Og landet kunne ikke, ubevepnet som det var, holde seg isolert.

Hedtoft tilføydte, at det var av vesentlig betydning å kritisere USA og holde igjen, når det var nødvendig. Men, sa han, Europa stod i stor gjeld til USA for UNNRA, Marshallhjelpen og meget annet og engang i mellom skulle man forsøke å se Europa med amerikanske øyne.

Når vi gjengir dette, kan det være nødvendig å tilføye at Werth selv ikke er noen synderlig varm tilhenger av Atlantehavspakten. Han sier forøvrig at en av grunnene til at de danske sosialdemokrater besluttet seg til å gå med i det vestlige forsvarssystem må søkes i deres inngrodde antikomunisme, som er meget sterkere enn den antikomunisme som man møter blant svenske eller norske sosialdemokrater (!).

La de falne hvile i fred

Som en velgjørende motsetning til Dagbladets hjerteløse og hysteriske skrivelser om den tyske krigskirkegård leser man følgende besindige ord av

Engelske skatteoppkrevdere krever «faretillegg»

Skatteoppkrevderne i Birmingham har nettopp holdt møte for å drøfte et krav om «faretillegg». De sier at mange skatteyttere er så misfornøyde at skatteoppkrevderne arbeid blir farlig. Det ble på møtet fortalt historier om bevegnete og sinte menn som kom opp i skattekontorene. En fortalte således hvorledes en skatteyter hadde grepet en av skattevesenets embetsmenn i slipset, lagt ham tvers over skrivebordet og mishandlet ham med neveslag i ansiktet. En annen skildret hvorledes en skatteyter hadde truet en embetsmann med revolver, slik at man med makt måtte bringe den sinte mann ut av skattekontoret. På møtet ble det tilslutt vedtatt en resolusjon om at skatteoppkrevdere som overfaller bør få en passende skadeserstatning.

Forlydender om nye trekk i spillet om Norden

Ønsker Moskva nå et nordisk forsvarsforbund?

Privat til «8. Mai» fra Zürich.

Spillet om Norden er igjen i full gang mellom Washington og Moskva uttalt det på vel underrettet diplomatisk hold i Bern. Opplysninger som kommer østfra, går ut på at Moskva har bestemt seg for en storstilet diplomatisk aksjon i de nordiske land med sikte på å få Finland, Sverige, Norge og Danmark inn i en militærallianse fri for forpliktelser mot øst og mot vest. Hensikten er å få Dan-

Han henrettet 412 mennesker

Frankrikes offisielle bøddel død.

Jules Desfourneaux, en særdeles dyster herre, som hadde til oppgave å henrette Frankrikes dødsdømte, er nu selv død. Han ble 74 år gammel og døde meget udramatisk av et hjerteslag.

Hr. Desfourneaux' karriere begynte i 1919, da han ble assistent hos sin onkel, som hadde overtatt stillingen som skarpretter etter sin far. Desfourneaux har ingen arvinger til embedet, som i løpet av de 42 år har pålagt ham å henrette 412 mennesker i den franske guil-lotine. Hans virksomhet er foregått bak fengelsmure etter at Frankrikes siste offentlige eksekusjon i 1939 ble foretatt på torget foran in-

8. Mai ledere som innbyr til tillit

Jødernes skjebne i det kommunistiske paradisi

Tusenvis av jøder drept eller sendt til Sibir
Zionismen forfølges som en fiendtlig ideologi

I 1927 fantes det ennå et stort antall jødiske skoler i Sovjetunionen, hvor 150,000 jødiske barn fikk undervisning, heter det i en redegjørelse i det store engelske, katolske blad THE TABLET om jødernes skjebne i det kommunistiske paradisi. Disse skoler eksisterer ikke lenger. Jødens kulturelle og religiøse institusjoner er tilintetgjort. Den siste jødiske avis som utkom i Sovjetunionen som i oversettelse het ENHET, er blitt forbudt, og kjente jødiske forfattere som Feffer (en personlig venn av Stalin) Bergelson, Nistor, Peretz, Markisj — alle kommunister — er

forsvunnet. Jiddisch er fremdeles tillatt som språk, men hebraisk og hebraisk litteratur er forbudt. Zionismen forfølges som en fiendtlig ideologi. Mange synagoger er tatt i bruk til verdslige formål og de få jødene ennå får disponere, er under stadig oppsikt fra det hemmelige politiske side. Da tyskerne angrep Sovjet, fantes det om lag 5,200,000 jøder i Sovjet, men myndighetene la ikke to pinner i kors for å evakuere dem som holdt til i de truede områder. De ble priggitt sin skjebne, og de 500,000 jøder som flyktet fra Polen til Sovjet, ble ikke stort bedre behandlet av bolsjevikene enn av tyskerne. De ble fengslet og sendt til Sibir. Blant dem befant seg også lederne av det jødiske sosialdemokratiske parti i Polen seg. De ble alle skutt. Immigrasjonen til den autonome jødiske republikk Birobidjan som en gang ble opprettet som et nasjonalt hjem for jødene i Sovjet, er stanset og utrenskningen av jødene i denne republikk har redusert tallet til noen få tusen. Jødene er nå også nektet adgang til offentlige stillinger. De får ikke studere ved militære akademier, og jødiske generaler finnes ikke lenger i Den røde arme. Noen få jøder nyter ennå myndighetenes bevakning da man trenger dem for utryddelsen av resten.

Pangermanisme

Bemerkelsesverdig uttalelse av den østerrikske kommunistleder. En sterk pangermanistisk tendens som er kommet til uttrykk i en tale, som den østerrikske kommunistleder Ernst Fischer holdt forrige lørdag på et fredsmøte i Salzburg, har vakt stor oppsikt. Fischer appellerte ikke blot til de kommunistiske arbeidere, men også sosialistene og arbeidere utenfor partiene, katolikkerne og tidligere soldater om å støtte den kommunistiske Verdensfredskongress. Han tilføyet deretter: Vi henvender oss også til de tidligere nasjonalsosialister, dette element innen for den østerrikske befolkning, som er mest nasjonalt innstilt, og vi ønsker å gjøre det klart overfor dem, at Østerrike kun kan reddes, når det østerrikske folk kjemper sammen med det tyske folk mot krigsopphissere og for fred og Tysklands enhet. Inntil fornylig het det, at Pangermanismen var et bevis på nyanisme i de østerrikske kommunisters øyne.

Oslo av dine hender, Gerhardsen!

Stockholms Tidningen har behandlet Oslovalget på lederplass og skri-

UKEN

VEST-TYSKLAND har nå en handelsflåte som omfatter 623 fartøyer på tilsammen 872,600 bruttotonn. Av de vesttyske skipene som går i oversjøisk fart er det 383 lastebåter på 720400 br. tonn og tankene på 100,400 br. tonn. Før krigen hadde Tyskland en samlet handelsflåte på 4,2 millioner bruttotonn.

FØLGE PRAHA RADIO har den tsjekkosllovakiske regjering besluttet å oppløse 20 direktorater, bl. a. direktoratet innenfor departementet for tungindustrien. Direktoratene skal ha avvirket sitt arbeid den 30. sept. Hensikten er å forenkle administrasjonsapparatet og å frigjøre arbeidskraft for industrien.

VALGENE I TRIESTE er utsatt til neste år. Beslutningen om dette ble hilst velkommen av de som ønsker en gjenforening med Italia.

DEN LIVLIG FLORERENDE pornografiske litteratur i Tyskland er en kraftig torn i øyet på «Landsforeningen til ungdommens beskyttelse», som i disse dager holder kongress i Hamm i Westphalen. — I Vest-Tyskland er det nå ikke mindre enn 70 forlag som gjør store forretninger på nakenheten, og disse verker utkommer hver måned i et opplag på en million eksemplarer. Landsforeningen krever nå større beskyttelse av ungdommen under 18 år — om nå dette vil hjelpe noe.

DEN KANADISKE REGJERING har gitt landets gullprodusenter til latelse til å selge gull på det frie verdensmarked.

Odd Pedersen

Lege — Heimdal .

VEST-TYSKLAND OG IRAK har undertegnet en handelsavtale som forutsetter et varebytte til en verdi av 40 millioner kr. i begge retninger. Irak skal levere dadler, bygg, huder, skinn, ull og bomull. Vest-Tyskland skal levere jern og stål, maskiner, tekstiler og kjemikalier.

LIBANONS MINISTERPRESIDENT Abdulla el Yafi, sies å være stemt for at landene innenfor den arabiske liga tilslutter seg en forsvarspakt for det østlige Middelhav.

RUSSERNE SKAL bygge et større kraftverk ved øvre Grensfoss i Pasvikdalen nær ved den russisk-finske-norske grense.

blitt oppgitt, forklarer regjeringen i Schleswig-Holstein. Dr. Sven Hedin som skulle ha begynt med en rundreise Stillehavet fra Kiel den 13. okt., ligger syk i influensa. Myndighetene i Schleswig-Holstein ble underrettet herom på tirsdag av reisens organisator, von Münchow, som er medlem av den evangeliske hjelpevirksomhet i Rendsburg. Det kan aldri bli tale om å nekte dr. Hedin innreisettillatelse, understreker han.»

Skatteskruen virker

SVENSKE SJOKOLADEFA-
BRIKKER MA STENGE.

Den meget kraftige beskatning av sjokoladen har etterhånden halveret sjokoladeforbruket i Sverige.

En rekke småfabrikker er herved kommet i så store vanskeligheter, at de har måtte oppgi produksjonen, og nå har en av de større sjokoladefabrikker, Ljung i Malmö, besluttet å lukke. Fabrikken har tilbudt de 60 funksjonærer og arbeidere, at de gratis kan overta fabrikkens maskiner og installasjoner, som har en verdi av ca. en halv million kroner, og lageret av råvarer til innkjøpspris.
..Representanter for arbeiderne forhandler nå om muligheten for å skaffe den nødvendige driftskapital.

La de falne hvile i fred

Historie, 2014

Som en velgjørende motsetting til Dagbladets hjerteløse og hysteriske skrivelser om den tyske krigskirkegård leser man følgende besindige ord av den kjente kvinnelige redaktør Manny Altern (Aftenp. 6.10.):

Jeg vet ikke om jeg har få eller mange med meg når jeg herved retter en appell til myndighetene: La de falne hvile i fred — rør ikke gravene til de falne fremmede soldater.

Hvem blir ikke grepet av dyp ærbødighet ved den ukjente soldats grav under Triumfbuen i Paris. Tanken som ligger bak dette enkle monument er å ære soldaten — en sønn av sitt fedreland.

Intet lands kvinner, intet lands mødre vil krigen med dens gru, tårer og fortvilelse og dens forferdelige offer av de unges blod — «alt hva mødre har grædt» har sin gyldighet under ethvert himmelstrøk.

La de faner som er senket ved min nesmerkene rundt om i vårt land, la dem forbli senket.

La soldatene få hvile i fred i Norges jord.

Manny Altern.

Hr. Desfourneaux' karriere begynte i 1919, da han ble assistent hos sin onkel, som hadde overtatt stillingen som skarpretter etter sin far. Desfourneaux har ingen arvinger til embedet, som i løpet av de 42 år har pålagt ham å henrette 412 mennesker i den franske gullotine. Hans virksomhet er foregått bak fengselsmure etter at Frankrikes siste offentlige eksekusjon i 1939 ble foretatt på torget foran ju stitspalasset.

Derforneaux bodde i en meget be skjeden 4 vær. leilighet i Paris og hadde så godt som ingen venner eller endog bekjente. Han talte ikke mye med sin kjøpmann og han ville gjerne for lenge siden ha trukket seg tilbake fra sin stilling — men hadde ikke råd, ettersom den ikke ga pensjon. Den var heller ikke bra lønnet. Jules Desfourneaux fikk bare 640 kroner pr. måned i lønn.

Prestesaken i Leikanger går til Høyesterett

Saken mot sokneprest Sverre Daae i Leikanger, forøvrig den siste prestesaken fra krigstiden, ble som kjent pådømt av lagmannsretten for en tid siden og soknepresten ble der frifunnet for den reiste tiltalen.

Mange har gått ut fra at saken dermed var avgjort. Imidlertid har kirkedepartementet etter det Vårt Land erfarer, i disse dager appellert saken til høyesterett. Når saken her vil bli tatt opp til doms, foreligger det imidlertid ikke noe om.

Oslo av dine hender, Gerhardsen!

Stockholmstidningen har behandlet Oslovalget på lederplass og skriver bl. a.:

Oslo av dine hender, Gerhardsen! Det er sannheten om slaget om Oslo anno 1951. De norske sosialdemokrater jubler ganske visst over at det lyktes dem å legge beslag på fire av de fem mandater som kommunistene tapte. Så ble de atter det største partiet i Oslo. Kommunistenes femte mandat gikk imidlertid sosialdemokratenes nese forbi og havnet hos motparten. — Det ble prikken over i-en. Dermed tapte «arbeiderpartiene» nemlig den majoritet som de har hatt gjennom den sosialdemokratiske ordførers dobbeltstemme og majoriteten gikk over til de ikke sosialistiske partiene.

Mot 35 sosialdemokrater og 6 kommunister, tilsammen 41, står det nemlig nå 33 høyre, 5 fra venstre og 5 fra kristelig folkeparti, tilsammen 43.

Altså har vi nå et ikke-sosialistbystyre ikke bare i Stockholm og Helsingfors, men også i — Oslo. Bare i en av Nordens fire hovedsteder, København, har sosialdemokratene ennå makten. Til gjengjeld sitter det en «borgerlig» regjering i Danmark.

Stadig flere tyske turister til Danmark og Sverige

I Danmark en stigning på 62 prosent, i Sverige er tallet fordoblet

Turistsesongen i Danmark er slutt for i år, og hovedinntrykket er: flere gjester, men færre penger, skriver de danske aviser. Omkring 325 tusen utenlandske turister har besøkt Danmark i år og de har tilført landet ca. 150 millioner kroner i fremmed valuta, hvorav 22—23 millioner er dollars. Svenskene er nr. 1 i antall, for Englands og Norges vedkommende er der nedgang fra ifjor, mens omtrent det samme antall amerikanere er kommet. Meget bemerkelsesverdige er det at antallet av tyske turister er steget med 62 pst., slik at

tyskerne, som i 1950 var på sjetteplassen, nu er rykket opp på annenplass ved siden av nordmennene! — Tyskerne får i alminnelighet ikke «turist-visum» til Danmark, men for klaringen ligger i at det gis stadig flere og flere tillatelser til forretningsreisere og besøk hos slektninger og kjente, og begge deler er vide begreper, som de danske aviser uten noe som helst tegn til misnøye gjør oppmerksom på. På tredje-plassen kom amerikanerne og på fjerde-plassen englenderne. Over 100.000 danske turister har i sommer besøkt Vest-Tyskland.

De allierte ønsker ingen tyske storbanker

Den vesttyske regjering vil om kort tid få forelagt et lovforslag, som, hvis det blir vedtatt, vil sprengte de tidligere tyske storbanker opp i tre regionale grupper med det formål å hindre vidtgående konsentrasjon av økonomisk makt.

Forslaget kommer fra alliert side og rammer Storbankene, som før og under krigen formidlet all Tysklands utenlandsk valuta. Det er en betydelig modifikasjon av den opprinnelige allierte plan om å bryte det tyske banksystem opp i fjorten grupper.

overfor dem, at Østerrike kun kan reddes, når det østerrikske folk kjemper sammen med det tyske folk mot krigsopphissere og for fred og Tysklands enhet.

Inntil fornylig het det, at Pangermanismen var et bevis på nynazisme i de østerrikske kommunisters øyne.

Gudbevareossvel!

Fru Eleanor Roosevelt opplyser at filmrettighetene til historien om Franklin D. Roosevelts liv er blitt overlatt til produsenten Stanley Kramer. Kramer vil lage en film for Columbia Pictures. Fru Roosevelt skal samarbeide om produksjonen. Kramer, som fru Roosevelt har vist stor tillit, uttaler at det vil ta minst 3 år før Roosevelt-filmen kommer på markedet, da utallige dokumenter må granskes.

Freden trygges

Et nytt flagg vil bli heist over A-pakt-hovedkvarteret ved Paris. Flagget er delvis tegnet av general Eisenhower selv. Det er grønt og har i gull bokstaver innskriften: «Giviliaa pre-tium libertatis» (Årvåkenhet er frihetens pris).

Flaggets midtskjold er i grønt og gult, men den latinske innskriften vil også bli fremstilt i form av skulderklaffer og emblemer til å bære på brystet. Bare hovedkvarterets stab får lov til å bære disse merkene.

To dragne sverd i gull med olivenblad i gull — symbol på paktens fredelige formål — vil bli trykt på emblemene. Under er det 12 sølvblad som symboliserer de 12 medlemsstatene.

Adenauer får ny livvakt

Vaktavløsning i lette panservogner.

Forbundskansler Konrad Adenauer fikk forrige torsdag ny livvakt.

Den vesttyske regjeringssjef er hittil blitt beskyttet av alminnelige pistolbevopnede betjente. Nå har 200 av det 10.000 mann sterke nye grensevernet overtatt ansvaret.

Med sine moderne gressgrønne uniformer, automatiske pistoler og maskingevær overgår Adenauers livvakt langt hva man ellers er vant til å se i denne genre i Europa etter krigen.

Den første avdeling kom rullende i egne lette panservogner. Det er meningen, at avløsningen også for fremtiden skal skje på denne måte.

Tyske planer om et comeback i Atlantrafikken

I følge meddelelser fra Tyskland holder man der på for full kraft med å planlegge et comeback i trafikken på Atlanterhavet med luksudampere, av hvilke en skal bli mer eller mindre en direkte kopi av den berømte 50.000 tonneren «Bremen». (Bremens søsterskip «Europa» tok fransk mennene etter krigen. Skipet går nå

LIBANONS MINISTERPRESIDENT Abdulla el Yafi, sies å være stemt for at landene innenfor den arabiske liga tilslutter seg en forsvarspakt for det østlige Middelhav.

RUSSERNE SKAL

bygge et større kraftverk ved øvre Grensfoss i Pasvikdalen nær ved den russisk-finske-norske grense. — Sprengningsarbeidet blir ganske omfattende, og nordmennene er anmodet om å iakttta forsiktighet — mens arbeidet pågår.

Vekkerur

Kr. 18.10 — 21.60 — 23,—
25.80 — 34.10. — Sender mot oppkrav.

Urmaker R. Gjessing,
Drammen.

FNs BARNEHJELPSFOND

har besluttet å gi de vesttyske barn . . . levertran for en halv million kroner i den kommende vinter. Dessuten skal jugoslaviske og greske barn ha melk for halvannen million og de koreanske barn varmt tøy for 3,5 millioner.

I SEPTEMBER MANED

deserterte 141 medlemmer av det østtyske folkepolitiet, hvilket er 34 mere enn i august.

JERNBANEBESTYRELSEN

i Øst-Tyskland har gitt ordre om at alle «mindre trafikerte» jernbanestrekninger skal demonteres. Beslutningen motiveres med brist i forsyningen av jernbaneskinner og sviller.

Boken som vil leve i norsk historie

er dr. jur. Gustav Smedals bok

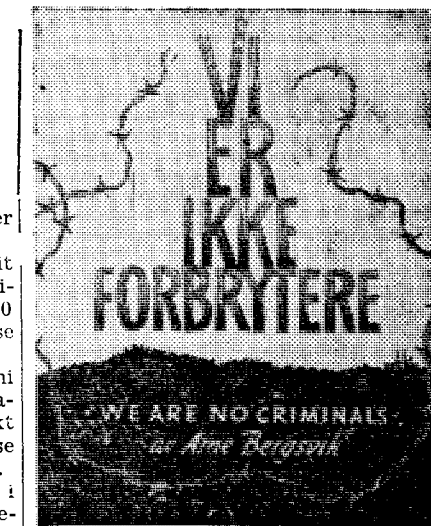
«PATRIOTISME OG LANDSBVIK»

Den gir et tidsbillede av okkupasjonstidens Norge og av de politiske forfølgelser etter frigjøringen.

Den er det skarpeste angrep som er rettet mot oppgjøret, og myndighetene har ikke kunnet angripe den, fordi fremstillingen er helt korrekt.

For å få restopplaget brakt ut snarest er prisen nå nedsatt til kr. 8.— fritt tilsendt, og hvis minst fem eksemplarer bestilles samtidig, blir de portofritt tilsendt mot innsendelse av kr. 38.—.

KARL SEELAND - OPPEGÅRD ST.

Send kr. 10,00 til «8. Mai» ekspedisjon og De får Bergsviks utmerkede bok omgående portofritt tilsendt.

i fast rute Frankrike—USA.)

Det oppgis endog at en del tyske redere, som trolig får kraftig statsstøtte, allerede holder på å diskutere planer om å bygge atlanterhavs-skip som drives med gassturbiner. Den første av disse skulle være ferdig om fire år.

Nordmørspostens Trykkeri